

**ትሕዝቶ
ክፍሊ ሓደ**

1. መጻተዊ

ክፍሊ ክልተ

2. አድላይነት እዚ ኢደ-መጋብር

2.1. □□□ □□□

2.1.1. ዝርዝር ዕላማታት

ክፍሊ ሰለስተ

3. አወሃህባ ድጋፍን ክትትልን

3.1. □□□ □□□□□ □□□5

□□□

□□□□□.....

.....13

**4. ሰብ ሞያ ማእኸል መባእታዊ ክንክን ጥዕና ድጋፍ ዝህብዎም
ዓውድታት/ Areas of Support/**

4.1. ንጥዕና ኬላታት/ጣብያታት/ ዝውሃቡ ስሩዕ ሓገዝ

4.1.1 አብ ምምሕዳራዊ ነገራት ድጋፍ ምሃብ

4.1.2.አፍፃሞ ፕሮግራማት ድጋፍ ምሃብ

4.1.2.1. ምህናዕን ምጥንኻርን ጠንካራ ሰራዊት ጥዕናን

4.1.2.2. ግልጋሎት ጥዕና ሕብረተሰብ

4.1.2.3 ምጥንኻር ምክልኻልን ምቋፅፃርን ሕማማት

4.1.2.4. ምጥንኻር ስነ ፅሬት ከባቢያዊ ሓለዎ ጥዕናን

ክፍል ሓሙሽተ

5. ስራሕ አፈፃፀማ ገምጋም ምክያድ/Review Meeting/

5.1. □□□□ □□□□ □□□□ □□□□ □□□ □□□□ □□□□ □□□ □□□□□
□□□□

6.አፈፃፀማ ስራሕ መሰረት ዝገበረ ሽልማትን አፍልጦን ምሃብ

6.1.□□□□□ □□□□ □□□□ □□□□ □□□□ □□□□ □□□ □□□□
□□□□

7. ልጋብ

7.1. ደገፍን ክትትልን ቼክሊስት

7.2. ኣብ እዋን ደገፍን ክትትል ሰብ ሞያ እዞም ዝስዕቡ መምርሕታት

□□ -□□□□ □□□□ □□□□..

- 3
- 2
- 1
- 4
- 3
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9
- 10
- 11
- 12
- 13
- 14
- 15
- 16
- 17
- 18
- 19
- 20
- 21
- 22
- 23
- 24
- 26
- 25
- 27
- 28

ክፍለ ሓደ መጻሕፍት

ሃገርና አብ ምክልኻል መሰረት ዝገበረ ፖሊሲ ጥዕና ብተግባር ንምትርጓም መሰረታዊ ግልጋሎት ጥዕና ንሕብረተሰብ ብፅሕትን ተበግሕነትን ንምብጻሕ ጥሙር ጥዕና አብ ክልልና ተጀሚሩ ከም ሃገር ድማ ተቐባልነት ብምርካብ ከም ሓደ ፕሮግራም ተቐሪፁ ውፅኢታዊ ብዝኾነ ተግባራዊ ኮይኑ እዩ። ዓበይቲ ፀገማት ጥዕና ናይ ሃገርና ይኹን ክልልና ንምፍታሕን ውፅኢታዊን ብቐዓት ዘለዎ ኣፈፃፀማ ስራሕቲ ጥሙር ጥዕና ንምትግባር ንፕሮግራም ጥሙር ጥዕና ብሰራዕ ድጋፍ ብምሃብ ዓቕመን ከጉልብታን ዘኸለል ስራዕ ድጋፍታዊ ምትእስሳር መባእታዊ ክንክን ጥዕናን ኬላ ጥዕና ተግባራዊ ምግባር ተኻኢሉ እዩ። ሓንቲ ኣሃድ ማእኸል መባእታዊ ክንክን ጥዕና ብማእኸላይ 325,000 ሓንቲ ኬላ ጥዕና ድማ 5,000 ህዝቢ ግልጋሎት ጥዕና ንምሃብ አብ ብርክታት ስርዓት ጥዕና ሃገርና ተወዲቡ ተቐሚጡ እዩ። እዙይ ድማ አብ ትሕቲ ሕድሕድ ኣሃድ ማእኸል መባእታዊ ክንክን ጥዕና 5 ኬላ ጥዕና ከም ሓደ ኣካል ኣሃድ ማእኸል መባእታዊ ክንክን ጥዕና ኮይነን ድጋፍ ብምርካብ ንማሕበረሰብ መሰረታዊ ዝኾኑ ግልጋሎት ጥዕና ንምብጻሕ ተሓሳቢ ብምግባር እዩ ተወዲቡ ፀኒሑ።

በዚ ብርኪ ኣወዳድባን ከይዲ ምትእስሳርን ዳርጋ አብ ኩሉ ኸባቢ ሓደ ዓይነት ዘይምኻኑን ዝተቆራረፀ ኮይኑ ፀኒሑ እዩ። ነዙይ ንምፍታሕ ድማ ዝተጠናኸረ ከይዲ ሓበራዊ ትልሚ ምድላው፣ ሓበራዊ ኣፈፃፀማን ገምጋምን ምክያድን ዘድሊ እታዎታት ንኬላ ጥዕና ብግቡእ ምምላእ ውፅኢታዊ ካብ ዝገርዎ ስራሕቲ እዮም። ብተወሳኺ ሰብ ሞያ ካብ ኣሃድ መሰረታዊ ክንክን ጥዕና ናብ ኬላ ጥዕና/ ጣቢያን እናወረዱ ድጋፍ ምሃብ ካብ ዝጀመሩ ድማ ፅቡቕ ለውጢ ምርካብ ተኻኢሉ እዩ።

ኮይኑ ግና እቲ ዝወሃብ ድጋፍ ዝተማእኸለን ሓደ ዓይነትን ፀገማት ጥዕና ካብ ምፈላይ ብግቡእ ፍታሕ ንምቐማጥ ዘኸለል ካብ ምድላው ትልሚ ጀሚሩ ክሳብ ከይዲ ኣፈፃፀማ ብጥቡቕ አብ ምክትታልን ምግምጋምን ዘለው ኪያደታት አብ ኩሉ ተመሳሰሊ ብዘይምኻኑ ዝተፈላለዩ ኣፈፃፀማ ኣወሃህባን ግልጋሎት ጥዕና አብ ኩሉ ይረኣይ። እዙይ ደማ ብዋናነት ዓቕሚ ስራሕተኛታት ጥሙር ጥዕና ብዘይ ምጉልባቲ ዝመፅእ ኣፈላላይ ምኻኑ አብ ዝተገበሩ

ዑደት ምዕዛብ ተኻሊሉ እዩ።

ስለዝኾነ ድማ ኣሃድ ማእኸል መባእታዊ ክንክን ጥዕና ብዝበለፀ ንምጥንኻር ካብ ቦታ ናብ ቦታ ዝርአዩ ናይ ድጋፍን ክትትልን ክፍተት ንምድፋንን ከምኡ እውን ዝካየዱ ሓበራዊ ትልሚ፣ ክትትልን ገምጋም ከይዲ ኣፈፃፀማን ፈታሒ ፀገምን ውፅኢታውን ንምግባር ክሕገዝ እዚ ኢደ-መጋብር ተዳሊዩ ይርከብ።

ክፍሊ ክልተ ኣድላይነት እዚ ኢደ-መጋብር

□□□□□□ □□ □□□□ □□□□ □□□□ □□ □□□□ □□ □□ □□□□ □□□□ □□ □□
□፩□ □□□□ □□□□ □□ □□□□ □□□□ □□□□□□ □□ □□□□ □□□□□□
□፩□ □□'□ □□□□ □□□□ □□□□ □□□□ □□□ □□□□ □□ □□ □□□ □□□ □□□□
□□□□□ □□□□ □□□□ □□ □□□□ □□ □□ □□□ □□□ □□□□ □□□ □□□□
□□□□ □□□□□□ □□□□□□ □□□ □□□ □□□□ □□□ □□□□ □□□□ □□□□
□□□□□ □□□□□ □□□ □□□ □□□□□ □□□ □□□□ □□□□ □□□□ □□□□
□□□□□ □□□ □□□□□□ □□□ □□□ □□□□□ □□ □□ □□□ □□□□ □□□□
□□□□□□□□ □□□ □□□□ □□□□□□ □□□□□ □□□□ □□□□ □□□ □□□□
□□□□□□□□ □□□□ □□ □□□□□ □□□ □□□□ □□□ □□□□ □□□□ □□□□

□□□□ □□□□□□ □□□□□ □□ □□□□ □□ □□ □□□□ □□□□ □□□□ □□□□□□□
□□□□□ □□□□□□ □□□□□ □□ □□ □□□ □□□□□□ □□□□ □□□□ □□□□ □□□ □□
□□□□□ □□□□ □□□□□ □□□□ □□□□ □□□ □□□ □□□ □□□/□□□□□□/□
□□□□□□ □□□□ □□ □□ □□ □□□□□ □□ □□□□ □□□□ □□□□ □□□ □□□□□
□□□□ □□□□□ □□ □□□□ □□□ □□□□ □□ □□□□□ □□□□ □□□□ □□□□□□
□□□ □□□ □□□ □□□□ □□□□ □□□ □□□□□ □□□□ □□□□ □□□□□□

□□ □□□□□ □□□□□ □□ □□□ □□□□ □□□□□ □□□□ □□ □□□□ □□□ □□□
□□□□□ □□□□ □□□□ □□□□□ □□□□ □□□ □□□□ □□□□ □□□□ □□□□ □□□□
□□□□ □□□□ □□ □□□□ □□□ □□□□ □□ □□□□ □□□□□ □□□□ □□□□ □□□□
□□□□□□ □□□□ □□□□ □□□□ □□ □□□□ □□ □□□□ □□ □□-□□□□ □□ □□□□ □□□□
□□□□□□

2.1. ቅንዲ ዕላማ

ብቅዓት አፈፃፀማን አመራርሓ ስራሕን ከምኡ እውን ተለዓዓልነት ሰራሕተኛታት ጥሙር ጥዕና ብምዕባይ ምዕራይ አከባቢ ስራሕ ብምፍጣርን ፅሬት ዘለዎ ግልጋሎት ጥዕና ንሕብረተሰብ ንምብፃሕ እዩ።

2.1.1. ዝርዝር ዕላማታት

• ሰራሕተኛታት ጥሙር ጥዕና ብኣግባቡ ስርሓን ክትልማ፣ ክትግብራ፣ ክግምግማን መረዳእታ ንውሳኔ ናይ ምጥቃም ክእለት ከዕብዩ

• ሰራሕተኛታት ጥሙር ጥዕና ብዝተቐመጠ መምርሕታት፣ ሽኻል/ስታንዳርድ/ መሰረት ክስርሓ እኹል ኣቕርቦት እታዎታት ክማለኻለን ብምግባር ፅሬቱ ዝሓለወ ግልጋሎት ንምሃብ፣

• ሓደሽቲ ንዝወፀኡ መምርሕታት፣ ማኑዋላትን መረዳእታታትን ንሰራሕተኛታት ጥሙር ጥዕና ብማእኸል መባእታዊ ክንክን ጥዕና ድጋፍ ዝህቡ ሰራሕተኛታት ግንዛብ መጨበጢ ስራሕ በቢግዚኡ ንምሃብ፣

• ካብ ማእኸል መባእታዊ ክንክን ጥዕና ዝወሃብ ደገፍን ክትትልን ምዕራይን ኣብ መረዳእታ ዝተመርኮሰ ንምግባር፣

• ንዘጋጥሙ ፀገማት ሰናይ ምምሕዳር በቢብርኩ ፍታሕ ክረኽቡን ተለዓዓልነት ሰራሕተኛታት ጥሙር ጥዕና ክውስኽ ንምግባር

ክፍለ ሰለስተ

3. አወሃህባ ድጋፍን ክትትልን

ኣብ ሴክተር ጥዕና ድጋፍታዊ ክትትል ማለት በቢብርኩ ዘሎ ክርካራት ስርዓት ጥዕና ንምቅርራብን ሓበራዊ ናይ ምስራሕ ባህሊ ብምዕባይ ፀገማት ነቛስካ ብምውፃእ መፍትሒ ምቕማጥን ከምኡ እውን ብዘሎ ሽኻል/ስታንዳርድ/ መሰረት ብምስራሕን ብምጥንኻርን

ዕሬት ግልጋሎት ጥዕና ክፍልብት ዘኸኸል ሓደ ወሳኒ ተግባር እዩ።

ሰራሕተኛታት ሰብ ሞያ ጥዕና ማእኸል መባእታዊ ክንክን ጥዕና ንሰራሕተኛታት ጥሙር ጥዕና ዝገብርዎ ደገፍን ክትትልን ምስ ሰራሕተኛታት ጥሙር ጥዕና ብሓባር ብምኳን ዝርዝር ኩነታት ብምትንታን ፀገማት ተነጺሎም ክወፅኡ ብምግባር ንመፍትሕኡ ብሓደ ምትላም የድሊ። ከይዲ ድጋፍ ኣወሃህባ ካብ ትልሚ ጀሚሩ ክሳብ መጠቓለሊ ምዕራፍ ቐፃልነት ብዘለዎ መልክዑ ዝሰራሕ ይኸውን። በዚ መሰረት ድማ ብኣሃድ መባእታዊ ክንክን ጥዕና ንኬላ ጥዕና፣ ጣብያን ቐሽትን ዝግበር ደገፍ ካብዚ ንታሕቲ ብዝተቐመጡ 3ተ ዓይነት ከይዲ ኣፈፃፀማ ዝትግበር ይኸውን። ንሳቶም እውን፡-

ሀ. ስሩዕ ድጋፍን ክትትልን ምሃብ

ለ. ወርሓዊ ገምጋም ኣፈፃፀማ ስራሕቲ ምክያድ/Review Meeting/፣

ሐ. ኣፈፃፀማ ስራሕ መሰረት ዝገበረ ኣፍልጦን ምብርታታዕን ምሃብ

ኣብዚ ኢደ-መጋብር ስሩዕ ድጋፍን ክትትል ማለት ሞያተኛታት ማእኸል መባእታዊ ክንክን ጥዕና ኣብ ትግበራ ስራሕቲ ጥሙር ጥዕና ክስርሑ ዝግበኦም ቐልፊ ተግባራት ብምፍላይ ብኣካል ኣብ ኬላ ጥዕና/ጣብያን ቐሽትን/ ተረኺቦም ንሰራሕተኛታት ጥሙር ጥዕና ዝህበኦም ሞያዊ ድጋፍ ብምሃብን ብምብቃዕን/(mentoring)፣ ሃናፒ ዝኾነ ግብረ መልሲ ብምሕዳግ፣ ኣብ ዙርያ ፀገማት ብሓባር ንምፍታሕ ዙተኮረ ኮይኑ ኣብ ሞንጎ ድጋፍ ወሃባይን ተቐባላይን ዝህሉ ርክብ ክልተኣዊ ርክብ /two-way communication/ ምግባር ንሰራሕተኛታት ጥሙር ጥዕና ዓቕሚ ንክፈጥረለንን ዓይነተኛ ሜላ መራኸቢ እዩ። እዙይ እውን ዕሬት ግልጋሎት ጥዕና፣ ተበፃሕነትን ፍትሓውነትን ንምርግጋዕ ዓብይ ኣስተዋፅኦ ኣለዎ።

ንጥሙር ጥዕና ዝወሃብ ናይ ኣፍልጦ መበረታቲዒን ወርሓዊ ገምጋም ኣፈፃፀማ ስራሕ መሰረት ብምግባር እንትኸውን ሰራሕተኛታት ጥሙር ጥዕና ኣፈፃፀመኡን እናተመሓየሸ ንክመፅእ ዝለዓለ ተራ እንትህልዎ ከይዲ ዝርዝር ኣፈፃፀመኡ ዓርሱ ኪኢሉ በቢኸፍሉ ቐሪቦም ኣለው።

ካብ ኣሃድ ማእኸል መባእታዊ ክንክን ጥዕና ንኬላ ጥዕናን /ጣብያን ቐሽትን/ ድጋፍ ክህቡ ዝተዋፈሩ ሞያተኛታት ውፅኢታዊ ድጋፍ ንክህቡ ሞያዊ ስነ ምግባራትን ሰናይ ክብሪ ባህርያትን ብምምዕባልን ብኻሊእ ገፅ ድማ ልምዲ ከይዲ ቐፅፅር ስራሕቲ ባህርያት ብምውጋድ ክላበስዎ ዝግባእ ባህርያት እዮም።

ዕቡቕ ስነ ምግባር ምህላው ኣብ ሞንጎ ሰብ ሞያ ጥዕናን ሰራሕተኛታት ጥሙር ጥዕናን ዝጠበቐ ርክብ ብምፍጣር ስሚዒትን ሓባራውነትን ዋንነትን መንፈስ ብምዕባይ ውፅኢታዊ

ዝኾነ ኣወሃህባ ድጋፍ ስርዓት ኣብ ምዝርጋሕ ዝለግለ ተራ ኣለዎ። ብኣንጻሩ ድማ ኣብ ቁፅፅር ዝመስል ባህርይ ዘለዎ ከይዲ ድጋፍ ኣወሃህባ ኣብ ሞንጎ ድጋፍ ዝህብን ዝቐበልን ዘይምትእምማን ብምፍጣር ሞራል ዝነክእን መሰልቶውን ኣብ ርእሲ ምኻኑ ዝድለ ውፅኢት ኣይርከበሉን።

ሰደቓ 1 :-ንፅፅር ፅቡቕ /ፈታሒ ፀገም/ ኣወሃህባ ድጋፍ ምስ ኣብ ቐፅፅር ስራሕቲ ዝተላበሰ ባህርያት ዘርእይ

3.1. ዑደት ኣወሃህባ ድጋፍ

ሰብ ሞያ ማእኸል መባእታዊ ክንክን ጥዕና ናብ ኬላ ጥዕና ንድጋፍ ኣብ ዝዋፈርሉ ጊዜ ክኸተሉዎ ዝግባእ ከይዲ ዑደት ኣወሃህባ ድጋፍ ብዝርዝር ከምዚ ዝስዕብ ቐሪቡ ኣሎ፡-

3.1.1. ቕድመ ምድላው ንክይዲ አወሃህባ ድጋፍ

3.1.1.1. ሰብ ሞያ ጥዕና ንድጋፍ ምድላው፣ ኦሪንቲየሽን/ስልጠና ምሃብ

ብዛዕባ ስራሕቲ ጥሙር ጥዕናን አጠቓላሊ ኣብዚ ፕሮግራም ዝወሃቡ ግልጋሎት ኣበይን ብኸመይን ከም ዝትግበሩ ከምኡ እውን ሜላታት አወሃህባ ድጋፍ ንሰብ ሞያ ጥዕና እኹል ዝኾነ ግንዛብ ናይ ምዕባይን ክኣለት ክህልዎም ዘኸእል ስልጠናን ኦሪንቲየሽንን ምሃብ የድሊ። እዙይ እውን ብመተሓባባራይነት ዳይሬክተር ማእኸል መባእታዊ ክንክን ጥዕና ኣቢሉ ኦሪንቲየሽን/ስልጠና ይትግበር። ኦሪንቲየሽን ንምሃብ ድማ እዞም ዝስዕቡ ተግባራት ምክታል የድሊ፡-

• በቢብርኩ ማእኸል መባእታዊ ክንክን ጥዕና በቢፕሮግራሙ ስልጠና ዝወሰዱ ዝሓሸ ልምዲ ዘለዎም ሰብ ሞያ ብምፍላይ መሳለጥቲ ኣብዚ ኦሪንቲየሽን ምጥቃም፣

• ኣብዚ ኢደ-መጋብር ብዝተቐመጡ ዑደት አወሃህባ ድጋፍ፣ ሜላታትን ኣሰታፋይ ዝኾነ አወሃህባ ድጋፍን ስልጠና ብምሃብ ክኣለት ከይዲ አወሃህባ ድጋፍ ሰብ ሞያ ምምሕያሽ

• እንተነኣሰ በቢግመቱ ኣብ እውን ምድላው ምዕራፍ ንሓደሽትን ነባራትን ብምስታፍ ኦሪንቲየሽን ምሃብ

3.1.1.2. ምድላው ናውቲ ደገፍን ክትትልን

ኣብ ድጋፍ ዝሳተፉ ሰብ ሞያ ጥዕና ብምስልጣን ብተወሳኺ ውዕኢታዊ ዝኾነ ድጋፍን ክትትልን ንክህልው ዘድሊዩ እታዎታት ምድላው ወሳኒ እዩ። እዚኦም ድማ፡-

- ምዕራይ ዝኾነ መሕትት/ቼክሊስት ድጋፍን ክትትልን
- ሓገዝቲ ማኑዋላት፣ መረዳእታታት፣ መፅሓፍቲ፣ ትራንስፖርትን ካልኦትን ጠቐምቲ እታዎታትን ክማልኡ ምግባር

U. ምድላው መሕትት ድጋፍን ክትትልን

መሕትት/ቼክሊስት ድጋፍን ክትትል እንትብሃል ሰብ ሞያ ጥዕና ቕድሚያ ድጋፍ ዘድሊዮም ፈሊዮም ዝሕገዝዎ፣ ዝከታተልዎምን ዝምዝግብዎም ዋኒናት ብዝርዝር ዝሓዘ እዩ። ከም መበገሲ ክሕገዝ ዝኸእል ምስዚ ኢደ-መጋብር ልጋብ ክትሓሓዝ ተገይሩ ኣሎ። ኮይኑ ግን ሕድሕድ ማእኸል መባእታዊ ክንክን ጥዕና ከከም ነናይ ባዕሎም ፀገማት ኣፈፃፀማ መሰረት ብምግባር ናይ ባዕሎም መሕትት ከዳልው ይኸእሉ እዮም። እቲ መሕትት/ቼክሊስት ቕድሚያ ክዋሃዎም ዝግባእ ዋኒናት ብምትኳር ክሕገዙን መረዳእታ ክምዝገቡን ይሕገዝ

እዩ። ሰብ ሞያ ዝምዝግብዎ መረዳእታት ኣብ እውን ድጋፋዊ ዑደት እንታይ ዓይነት ናይ መስተኻኸሊ ድጋፍ ክውሰዱ ከም ዘለዎም እዙይ እውን በቢብርኩ ንምፍላይ ሽዑንሽዑ (Quick win)፣ ቐጂሉን ወይ ድማ ብብርኪ ብማእኸላይ፣ ኢሉ እውን ብናይ ነዊሕ ግዜን ክፍትሑ ዝኸእሉ ክትትልን ድጋፍን ዘድሊዮም ተግባራት ንምፍላይ ክኸእሉ ይሕግዙ።

ለ. ምምላእ ሓገዝቲ ማኑዋላትን መፅሓፍትን

ንድጋፍን ክትትልን ናብ ኬላን/ጣብያን ዝዋፈሩ ሰብ ሞያ ማእኸል መባእታዊ ክንክን ጥዕና ከም መወከሲ ዝጥቐምሎም መምርሕታት፣ ማኑዋላት ክማልኡሎምን እኹል ምድላዎት ክገብሩ ይግበኦም። ንድጋፍ ክሕግዙ ይኸእሉ እዮም ተባሂሎም ዝተነፀሩ መምርሕታትን ማኑዋላትን ከም ኣብነት ምስዚ ኢደ-መጋብር እዙይ ልጋብ 9 ተታሓሒዙ ይርከብ።

ብተወሳኺ ወጂኢኻ ዝስራሕ ድጋፋዊ ዑደት ዘድሊዩ እታዎታት ከም ኣብነት ቐረብ ትራንስፖርት ከከም ከባቢኡ ህልዊ ኩነታት ኣቐዲምካ ምስላጥ የድሊ።

3.1.1.3. ምትላም ንምክያድ ተኸታታሊ ድጋፋዊ ክትትል

ማእኸል መባእታዊ ክንክን ጥዕና ንጥዕና ኬላ ዝገብርዎ ድጋፍን ክትትልን ኣብ ዓመታውን በቢርብዒ ትልሞም ኣካቲቶም ከዳልውዎ ይግባእ። ትልሚ ደገፍን ክትትል ኣብ ዝዳለወሉ እዋን ዝተፈላለዩ ሓገዝቲ ዝኾኑ መረዳእታታት (ንኣብነት፡- ፀብፀብ ኣፈፃፅማ፣ ፀብፃብ ድጋፍን ክትትልን ወዘተ) ምትንታንን ብርኪ ኣፈፃፅማ ኬላ ጥዕና ብዝለዓለ፣ ማእኸላይ፣ ትሑት ተባሂሉ ብምምዳብ ከከም ጠለቦም ድማ ንምሕጋዝ ምትላም የድሊ። ትሑት ኣፈፃፅማ ዘለዎም ኬላ ጥዕና ብተኸታታሊ ድጋፍ ንምሃብ ምትላም። እዘይ እንትትለም ድማ ሰራሕተኛታት ጥሙር ጥዕና ክሳተፉ ይግባእ። ከይዲ ኣተላልማ ድጋፋዊ ዑደት ድማ እዞም ዝሰዕቡ ትሕዝቶ ይህልዎ፡-

- ☛ □□□ □□□□ □□□□ □□□ □□□□ □□□□ □□□ □□□□ □□□□ □□□□
- □□ □□□□□ □□□□ (□□ □□□ □□ □□□ □□□ □□□□□□ □□□□ □□□□□□ □□□□□ □□□□□□ □□ □□ □□□□□ □□□□□ □□□□□ □□□□ □□□.)□
- ☛ □□□ □□□ □□□□ □□ □□□□□
- ☛ □□□□ □□□□□ □□□□□ □□□□□ □□□□ □□ □□□□
- ☛ □□□□□□ □□□□□□ □□□□ □□□□□

ሀ. ድጋፍ ዘድሊዮም ባእታት ጥዕና ብምፍላይ መዓዘን ብኸመይን ድጋፍ ክቀላብ ከም ዝተሓሰበ ምቕማጥ

ቐዳምንት ትኹረት ዘድሊዮም ዋኒናት ብምፍላይ ኣብዞም ባእታታት እዚኦም ተኸታታሊ ድጋፍን ክትትል ብምሃብ ውዕኢታዊ ይገብር። ትኹረት ዘድሊዮም ዓውዲ ንምፍላይ እዞም ዝሰዕቡ ከም መልዕሊ ምውሳድ ይክኣል።

- ☛ ትሑት ሸፋን ዘለዎም ፕሮግራማት/ባእታት ጥሙር ጥዕና/
- ☛ ቕድም ክብል ብዝተውሃቡ ደገፍን ክትትልን ሙሉእ ድጋፍ ዘይረኸቡ
- ☛ ቕድም ክብል ብዝተውሃቡ ደገፍን ክትትልን ዝተረኸቡ ዘይተማልኡ ፀብዓባት
- ☛ ካልኣት ብጥሙር ጥዕና ይኹን ብማሕበረሰብ ዝለዓሉ ፀገማት ወዘተ.

ለ. ደገፍን ክትትልን መዓዘ ክካየድ ከም ዝተሓሰበ ምቕማጥ

ድጋፍ ዝግበረሎም ዓውዲታት ምስ ተፈለዩ ናይ ድጋፍን ክትትልን ግዜ ሰደቓ ክዳለው ይግባእ። ስለዝኾነ እውን :-

- ☛ ድጋፍ ዝግበረሉ ግዜ ሰደቓ ኩለን ሰራሕተኛታት ጥሙር ጥዕና ክፈልጥኦ ይግባእ
- ☛ ሰብ ሞያ ማእኸል መባእታዊ ክንክን ጥዕና ናብ ድጋፍቲ ዑደት ኣብ ዝወፈርሉ ግዜ እኹል ግዜ ክምድቡ ይግባዩ፤ ኣብ ስራሕ ስልጠና/ሜንተርሺፕ ክሳብ ምሃብ ዘኸእል ግዜ ክምድቡ ይግባእ
- ☛ ብቲ ዝተመጠ ግዜ ሰደቓ ድጋፍ ምሃብ፤

3.1.2. ምክያድ ደገፍን ክትትልን

ሰብ ሞያ ማእኸል መባእታዊ ክንክን ጥዕና ናብ ኬላን/ጣብያን ኣብ ዝወፈርሉ ግዜ እዞም ዝሰዕቡ ተግባራት ክትግበሩ ይግባእ፡-

- ሀ) መረዳእታ ምእካብ
- ለ) ምፍታሕ ፀገም /Problem-solving/
- ሐ) ሃናዒ ግብረ መልሲ ምሃብ /constructive feedback/
- መ) ኣብ ድጋፍ ዝተረኸቡ ብኣግባቡ ምምዘጋብ

ሀ. ምእካብ መረዳእታ

- ሰብ ሞያ ጥዕና መረዳእታ እንትእክቡ እዞም ዝስዕቡ መገድታት ምኽታል ይግበኦም፡-
- ናይቲ ከባቢ ኬላ ብምምልካት
- ኣፈፃፀማን ስራሕትን ዘጋጥሙ ፀገማትን ምስ ሰራሕተኛታት ጥሙር ጥዕና ብምምይያጥ ምፍላይ
- ፀብባባት ኣፈፃፀማ ጉጅለ ልምዓትን ዝተቐመጡ ዕሑፋትን ብምፍታሽን
- ቃለ- መሕትት /ቼክሊስት/ ብምጥቃም ምስ ሰራሕተኛታት ጥሙር ጥዕና፣ ምስ ባብያ ኣመሓደርቲ፣ ምስ መራሕቲ ስድራን ምስ ኣመራርሓ ጉጅለ ልምዓትን ቃለ- መሕትት ብምጥቃም ምክያድ፡-
- ቐድሞ ክብል ምስ ዝተኻየዱ ድጋፋዊ ዑደት ዝተቐመጡ መዝገባት ብምውድዳር ምርኣይ

ለ. ማሕንቆታት ምፍታሕ /Problem-solving/

ሰራሕተኛታት ሰብ ሞያ ማእኸል መባእታዊ ክንክን ጥዕና ድጋፍን ክትትልን ኣብ ዝህብሉ ወቕቲ ዘስተውዕልዎም ክፍተታት ምስ ሰራሕተኛታት ጥሙር ጥዕናን ጉጅለ ልምዓት ብሓባር ብምኻን እቶም ፀገማት ክፍትሑ ምግባር፡፡ ፀገማት ንምፍታሕ ድማ እዞም ዝስዕቡ ብቐደም ሰዓብ ምትግባር ኣለዎም፡-

ተግባር 1: እቲ ፀገም ዝፈጠሮ ተፅዕኖ ምግላፅ

- ኣብ ፀገማት፣ መልዕሊ ፀገማት፣ ከይዲ ኣሰራርሓ ትኹረት ብምግባር ኣብ ውልቀ ሰባት ትኹረት ዘይምግባር
- ናይ ሓፂር ነዊሕ ግዜን ማሕንቆታትን ተፅዕኖታቶምን እንታይ ምኻኖም ምብርህራህ
- ካብቶም ዓበይቲ ወሰንትን ፀገማት ሓደ ወይ ድማ ዝተወሰኑ ማሕንቆታት ብምፍላይ ዝለዓለ ተፅዕኖ ዘለዎም ቅድሚያ ብምሃብ ፈሊኻ ምቕማጥ
- ዝተፈለየ ማሕንቆ ግልፂ ብዝኾነ መልክዑ ምግላፅ ከምኡ ብመረዳእታ ምድጋፍ የድሊ

ተግባር 2: ኣብ ፍልፍል ማሕንቆታት ምምይያጥ

• ፍልፍል ማሕንቆታት ንምፍላይ ድማ ሓሙሽተ ግዜ "ንምንታይ" ዝብል ምሕታት የድሊ (እዙይ እውን ኣብ ስእላዊ መግለጺ 1 ብዝተቐመጠ መሰረት ምስራሕ)

• "ንምንታይ" እናተብሃለ ኣብ ዝሕተተሉ እዋን ንሰራሕተኛታት ጥሙር ጥዕና ንምውቃስ ከም ኣጋጣሚ ክውሰድ ዘይኮነስ ፍልፍላት ናይቶም ማሕንቆታት መንፅራት ምስ ካልኣት ዋኒናት ምርኣይ ኣድላይ እዩ (ንኣብነት ምስ ማሕበረሰብ ኣካላት፣ ምስ መረዳእታ ክፍተት ወዘተ.ኮይኑ ግን ምንጣራት ከይህልው እውን ምርኣይ የድሊ)፤

• ካብ ዝተፈለዩ ፍልፍላት ማሕንቆታት ብቐሊሊ ክፍታሕ ብዝክእል ምጅማር የድሊ፤

አብ ላዕሊ ዘሎ ኣብነት ስእላዊ መግለጺ ንካልኦት ባእታታት ጥሙር ጥዕና ኣብ ኣፈፃፀማ ዘጋጥሙ ማሕንቆታት ብምፍላይ ንምፍታሕ ከም መርኣይ ዝቐረበ እዩ። እዚ ሜላ እዙይ the five “WHY” method ዝበሃልን ሱር ናይ ሓደ ፀገም /root cause analysis/ ብምትንታን ንምፍላጥን ፍልፍሉ ንምድራቕን ዝሕግዝ ሳይንሳዊ መገዲ እዩ። ስለዝኾነ እቲ ፀገም ብዝተፈላለዩ ኣንፈት ብምርኣይ ትኽክለኛ ሕቶታት ብምሕታትን ሱር ናይቲ ፀገም ኣብ ምፍላይ ምትጋህ ናይ ሕድሕድ ካብ ማእኸል መባእታዊ ክንክን ጥዕና ዝመፀኡ ድጋፍ ወሃብቲ ሞያተኛታትን ከምኡ እውን ሰራሕተኛታት ጥሙር ጥዕናን ሓላፍነት እዩ። እዚ ሜላ እዙይ እንተደኣ ተኸቲልና ሕድሕዱ ፍልፍል ናይቲ ፀገም ጥዕና ንምድራቕ ዝሕግዙ ናይ ሓፂርን ነዊሕን ጊዜ ሜላታት ንምትላምን ፀገማት ንምፍታሕን ዝሕግዙ ሓገዝቲ ኣካላትን ንምፍላይን ኣብ ዙርያና ንምዕሳልን ይሕግዘና እዩ።

ተግባር 3: ምቕማጥ መፍትሒ፣ ምትግባር ዝተቐመጠ መፍትሒን

በቢግዚኡ ምልካዕን

- ቕድሚያ ዝተውገበም ፀገማት ንምፍታሕ ዝኸእሉ ተግባራት ምፍላይ
- መጀመርያ ሽዑንሽዑ ንምስራሕ ዝኸእሉ ተግባራት ምስራሕ
- ዝሰርሑ ተግባራት፣ ብኸመይ ንምስራሕ፣ ብመንን መዓዝን ንምትግባር ከም ዝተተለመ ብዘርእይ መልክዑ መርሃ-ግብሪ ምድላውን ምትግባርን፣
- ዝተረኸቡ ለውጥታት ምክትታልን ምልካዕን

ሐ. ምሃብ ሃናፂ ዝኾነ ግብረ መልሲ

ሰራሕተኛታት ማእኸል መባእታዊ ክንክን ጥዕና ንሰራሕተኛታት ጥሙር ጥዕና ኣብ ዝድግፍሉ እዋን ሃናፂ ዝኾነ ግብረ መልሲ ክህቡ ይግበእም። ኣብ እዋን ድጋፋዊ ዑደት ሰራሕቲ ምእካብ መረዳእታ ኣብ ዝተጠቓለሉ እዋን ምስ ሰራሕተኛታት ጥሙር ጥዕና ብሓባር ብምጃን ክፍተት ኣለዎም ዝተብሃሉ ዝርዝር ባእታታት ጥሙር ጥዕና ብምፍላይ

ሃናፒ ዝኾነ ግብረ መልሲ ምሃብ የድሊ። ኣብ ኣፈፃፀም ስራሕቲ ዝተረኸቡ ክፍተታት ግብረ መልሲ ኣብ ዝወሃበሉ ግዜ ካብ ጠንካራ ነኒ ብምጅማር ዕውታት ስራሕቲ ብኣግባቡ ብምትንታን ከመይ ከም ዝተረኸቡ እንታይ እንታይ ማላታት ከም ዝተጠቐሙ ብምምይያጥ ብሉፅ ተሞክሮ ምፍላይ የድሊ። ኣብ ስራሕቲ ኣፈፃፀም ክፍተት

ዝተረኸበሎም ድማ መፍትሒ ብምቕማጥ ዝተለገጠጠ ድኽመት ንምቕራፍ ምትኳር የድሊ።

መ. ኣብ ድጋፋዊ ክትትል ዝተረኸቡ ኣንፈትታት መፍትሒ ኣብ ኬላ ጥዕና መዝጊብካ ምቕማጥ

ኣብ ድጋፋዊ ዑደት ዝተወሃበ ሃናፒ መልሲ ዝቕመጠሉ መዝገብ ኣብ ኬላ ጥዕና ምቕማጥ የድሊ። ኣብዚ መዝገብ እዙይ ድማ ኣብ ሕድሕድ ድጋፋዊ ዑደት ተመዝጊቡ እንትቕመጥ ድጋፍ ዝተወሃበሉ ዕለት፣ ኣብ እዋን ድጋፋዊ ዑደት ዝተረኸቡ ክፍተታት ይኹን ብሉፅ ተሞክሮ፣ ክፍተት መሰረት ብምግባር ዝተወሃቡ ድጋፋት/ሜንተርሺፕ/ን ከምኡ እውን ኣብ ስምምዕነት ዝተበፀሑ ሓበራዊ ተግባራዊ ትልሚ /agreed action plans/ ኣብ መዝገብ ምምዘጋብ የድሊ። ቅጥዒ ናይዚ መዝገብ ኣብ ሰደቓ (2) ተቐሚጡ ብዘሎ መልክዕ ምድላው ይከኣል እዩ።

3.2. ድሕሪ-ድጋፋዊ ክትትል ምዕባለኡ ምክትታል

ድጋፋዊ ክትትል ምግባር ጥራሕ እኹል ኣይኸውንን፤ ድጋፍ ኣብ ዝተወሃበም ብቐፃልነት ንክስርሑ ኣብ ስምምዕነት ዝተበፀሐሎም ብዝተቐመጠሎም መርሃ ግብሪ ይኸዱ ምህላዎምን ድሕሪ-ድጋፋዊ ክትትል ምዕባለኡ ምክትታል ወሳኒ እዩ።

3.2.1. ምድላውን ምግምጋምን ፀብፃባት ድጋፋዊ ዑደት

ድሕሪ መልሲ ሕድሕድ ድጋፋዊ ዑደት ኩሉ በዓል ሞያ ዝተማለኦ ፀብፃብ ድጋፋዊ ዑደት ከቕርብ ይግባእ። እዚ ፀብፃባት ዝተረኸቡ ብሉፃት ተሞክሮ ናብ ካልኦት ንምግፋሕን፣ ዝተፈለዩ ፀገም ድማ ዝተፈለዩ መፍትሒ ክርከበሉን እንተዘይተኻኢሉ ናብ ዝለዓለ ብርኪ ተላኢኹ መፍትሒ ንክቕመጡን፣ ኣብ እዋን ድጋፋዊ ዑደት ዝተወሃቡ ድጋፋት ትክክለኛነቶም ንምርግጋዕ ንምእራም ኢሉ እውን ንቐፃሊ ድጋፋዊ ዑደት ከም መልዕሊ ምጥቃም የድሊ። እዚ ፀብፃብ መምልኪ ቕጥዒ ድማ ኣብ ሰደቓ (3) ዘድሊ ነጥብታት ብምክታት ተዳሊዩ ንኣሃድ ማእኸል መባእታዊ ክንክን ጥዕና ምቕራብ ወይ እውን ንሱፐርቫይዘር ክቕርብ ይግባእ።

ድሕሪ ድጋፍን ክትትል ዝተነፀፍ ብሉፃት ተሞክሮታትን ክፍተታትን ብምሓዝ ዳሪክተር መባእታዊ ክንክን ጥዕናን/ሱፐርቫዘርን ኣብቲ ጣብያ ዝተመደቡ ሰብ ሞያ ጥዕና ብሓባር ብምጅን ክመያየጡ ይግባእ። ብዋነናት ኣብዚ ምይይጥ ክማልኡዎ ዝግበኡም ነጥብታት ድማ እዞም ዝስዕቡ ትኹረት ምግባር የደሊ፡-

- እንታይ ዓይነት ፅቡቓት ስራሕቲ/ብሉፃት ተሞክሮታት ተሰሪሖም?
- እንታይ ዓይነት ድጋፍ ረኪቦም?
- እንታይ እንታይ ክፍተታት ነይሮም? ፍልፍል ናይቶም ክፍተታት?
- ክፍተታት ንምምላእ እንታይ እንታይ ስራሕቲ ተተሊሞም?
- ካብ ማእኸል መባእታዊ ክንክን ጥዕና እንታይ ትፅቢት ይግበር?
- ናብ ካልኦት ጣብያታት/ጉጅለ ልምዓት ክጋፍሑ ዝኸለሉ ብሉፃት ተሞክሮታት ምልላዮም?

ናይዙይ ምይይጥን ብመሕትት መሰረት ዝተረኸቡ መረዳእታታት ብምእካብ ንዝቕፅል ወርሓዊ ገምጋም ከም እታዎታት ምጥቃምን ዝተለለዩ ብሉፃት ተሞክሮታት ድማ ምግፋሕ የድሊ። ብተደጋጋሚ ድጋፋዊ ክትትል ተገይርሎም ኣብ ኣፈፃፀማ ምዕባለ ዘየርእዩ ጣብያታት ተፈሊዮም ዝሓሹ ሞያኛታት ጥዕና ብምምዳብ ድጋፍ ክህቡ ብምግባር ውፅኢታዊ ዝኾነ ስራሕቲ ምስራሕ።

3.2.2. ምክትታል ተግባራዊ ኣፈፃፀማ መርሃ ግብሪ

ሕድሕድ ሞያታኛታት ማእኸል መባእታዊ ክንክን ጥዕና ብዝቐረበሎም ተግባራዊ ኣፈፃፀማ መርሃ ግብሪ ብትኹረት ምክትታልን ምሕጋዝ የድሊ። ካብዚኦም እውን እዞም ዝስዕቡ ምክትታል ወሳኒ እዩ፡-

- ሰብ ሞያ ማእኸል መባእታዊ ክንክን ጥዕና ኣብ ድጋፋዊ ዑደት ንምስራሕ ዝተስማምዕሎም ተግባራት ክሰርሑ ይግበኦም
- ምስ ዝምልከቶም ላዕለዎት ኣካላት ብሓባር ብምጅን ንኬላ ጥዕና ዘድሊዩ እታዎታት ፀገም ኣቕርቦት መድሓኒት ምፍታሕ
- ወርሓዊ ፀብፃባት ብምግምጋም ከምኡ እውን ምስ ጥሙር ጥዕና ሰራሕተኛታት ዝጠበቐ ርክብ ብምፍጣር ዝተውሃቦም ግብረ-መልሲ ይትግበሩ ምህላዎም ምክትታል፤

• ሰራሕተኞቻችን ጥሙር ጥዕና ዘጋጥመን ፀገማት ሰናይ ምምሕዳር ክፍትሑ ምግባር (ንኣብነት፡- ዝግበኣን ዕበየት ትምህርቲ ዘይምርኅብ ዝብሉ ንቕሬታ እንተሃሊዮም ብምፍላይ ክፈትሑ ምግባር)፤

• ንቕድሚ ሕዚ ዝተፈለዩ ፀገማት ጥዕና ምስትክኻሎም ምርግጋዕ

ክፍለ ኣርባዕተ

4. ሰብ ሞያ ማእኸል መባእታዊ ክንክን ጥዕና ድጋፍ ዝህብዎም

ዓውድታት/ Areas of Support/

4.1. ንጥዕና ኬላታት/ጣብያታት/ ዝውሃብ ስሩዕ ሓገዝ

ካብዚ ንታሕቲ ዝተዘርዘሩ ተግባራት ሞያተኛታት ማእኸላት መባእታዊ ክንክን ጥዕና ትሕትኦም ንዘለዎ ኬላታት ጥዕና ስሩዕ ድጋፍ ዝግበረሎም ነገራት እዮም፡፡ ዳርጋ ኣብ መበዛሕትኣን ማእኸል መባእታዊ ክንክን ጥዕና ዘለው ሰብ ሞያ ኣብ ኣብ ትሕቲኦም ንዘለዎ ሰራሕተኛታት ጥዕና በቢሞየኦም ተክፋፊሎም እናሓገዙ እኳ እንትኮኑ ሞያተኛታት መዋልዳን፣ ፋርማሲ ሓበሬታ ጥዕና /HIT/ ዝመሳሰሉ ግን ንኩለን ጥዕና ኬላ ብፕሮግራም ዝወፀ ድጋፍ ኣብ ምሕጋዝ ዝነኣሰ እዩ፡፡ ሰብ ሞያ ማእኸል መባእታዊ ክንክን ጥዕና ደገፍን ክትትልን ኣብ ዝገብሩሉ ግዜ ብመሕትት/ብመክታተሊ ንቕጥዒ /ቸክሊስት/ ዝሕገዝ እንትኮውን ድጋፍ ዝግበረሎም ቀንዲ ቀንዲ ተግባራት ምምሕዳራዊ ፕሮግራም ብዝብል ተከፊሉ ከምዚ ዝስዕብ ብዝርዝር ቀሪቡ ኣሎ፡፡

4.1.1 አብ ምምሕዳራዊ ነገራት ድጋፍ ምሃብ

ሀ. ምድላው ትልሚ

ወረዳ መሰረት ዝገበረ ዓመታዊ ትልሚ እንትዳሎ አብ ትሕቲ ማእኸል መባእታዊ ክንክን ጥዕና ዘለዎ ኬላ ጥዕና ብዘሳተፈ መልክዕ ካብ ወረዳ ብዝወሃብ ትልሚ ከም መበገሲ ብምሓዝ ናይ ጣብያታት ዘሎ ህልዊ ኩነታት በዝሒ ህዝቢ ፣ ጥኑሳት ኣዴታት ፣ ንምጣነ ስድራ ተጠቀምቲ ዝኮኑ ፣ ክትባት ተጠቀምቲ ዝኮኑ ኣዴታትን ህፃናትን ወ.ዘ.ተ ዘካተተ ናይ ጥዕና ትልሚ ምድላው ይግባእ።

ትልሚ ምስ ተዳለወ ኩሎም/ለን ሰብ ሞያ ማእኸል መባእታዊ ክንክን ጥዕናን ጥሙር ጥዕና ቤተሰብን ሰራሕተኛታት ዘሳተፈ ትልሚ ኦሬንቴሽን/ገለፃ/ ምሃብ፣ ናይ ሓባር ስምምዕነት ብምፍጣር ስምምዕነት ውዕሊ ብምፍርራም ተግባራዊነቱ ምክትታልን ምግምጋምን የድሊ። ብኣጠቓላሊ ናይ ሞያተኛታት ማእኸል መባእታዊ ክንክን ጥዕና አብ እዋን ትልሚ ምድላው ንጥሙር ጥዕና ሰራሕተኛታት ኣብዞም ዝስዕቡ ተግባራት ድጋፍ ይገብሩ/ራ፡-

• ሰራሕተኛታት ጥሙር ጥዕና ቤተሰብ ፣ ናይ ጣብያ ኣመራርሓን ጉጅለ ልምዓት ደቂ ኣንስትዮ ብዘሳተፈ መልክዕ ዝተጠፃፀመ ናይ ጣብያ ዓመታዊ ትልሚ ፣ ናይ ሽዱሽተ ወርሒ ትልሚ ፣ ናይ ሰለስተ ወርሒ ትልሚ ንክዳሎ ይገብሩ/ራ።

• ናይ ጥዕና ፕሮግራማት ዕላማ/Target/ ዒላማታትን ዕውት ንምግባር ክትግበሩ ዝግበእም ዕማማትን ሚላታት ኣፈፃፀመኦምን ኣቢርካ ምትላም፣ በዚ ስዒቡ ዘሎ ሳንዱቕ ብዝቐረበ ኣግባብ ምፍፃም የድሊ።

ለ. ምጥንካር ስርዓት ሓበሬታ ጥዕና

ማሕበረሰብ መሰረት ዝገበረ ስርዓት ሓበሬታ ጥዕና ምጥቃም ተበፃሕነትን ዕሬት ዘለዎ መረዳእታ ንክህሉን ንውሳኔ ንምጥቃምን በቢብርኩ ዕሬት ዘለዎ ግልጋሎት ጥዕና ንምሃብ ዓብይ ተራ ይፃወት እዩ። ብፕሮግራም ስራሕቲ ጥሙር ጥዕና ዝስርሑ ስራሕቲን ዝወሃቡ ግልጋሎት ብዝግባእ ምምዝጋቦም ፣ ምትሓምን ንዝምልከቶም ኣካላት ብኣግባቡን ብግዚኡን ምትሕልላፎምን ከምኡ 'ውን ንዘድሊ ግልጋሎት ንምጥንካርን ንምምሕያሽን ንክውዕሉ ሰብ ሞያ ማእኸል መባእታዊ ክንክን ጥዕና ኣብዞም ዝስዕቡ ተግባራት ድጋፍ ይገብሩ፡-

ምምዝጋብ መረዳእታ (Recording)

•ኩነታት ጥዕና አብ ጣብያ ዝርከብ ሕብረተሰብ ሙሉእ ብሙሉእ አብ ቤተሰብ ማህደር ብምምዝጋብን በቢግዚኡ እዋናውነቱ ብምሕዳስ ብተወሳኺ ምስ ናይ ካልኦት መዝገብ መረዳእታታት ዝተናበቡ ንክኾኑ ምድጋፍን ምክትታልን

•ብጥዕና ኬላ ዝወሃቡ ግልጋሎትን አተሓሕዛን መረዳእታ ንምምሕያሽ አብ ሕድሕዱ ፓኬጅ ዝተማለኸ መረዳእታ ብአግባቡ ንክምዝገቡ ምድጋፍ፤

•ብብርኪ ስድራ ንዝትግበሩ ፓኬጃት መረዳእታን ተግባራት ጉጅለ ልምዓት ደቂ አንስትዮን ብምእታው እናተቐበለት ብዝግባእ ምምዝጋባ ምድጋፍ፤

መረዳእታ ምጥንኻር ፣ ምትንታን ንውሳኔ ምጥቃምን

ሰራሕተኛታት ጥሙር ጥዕና ቤተሰብ መረዳእታ ኬላ ጥዕና ብምጥማር □ ብምትንታን አብ ጥቕሚ ንክውዕል ብምግባር ዓቕመን ንምዕበይ ሰብ ሞያ ማእኸል መባእታዊ ክንክን ጥዕና አብዞም ዝስዕቡ ተግባራት ድጋፍ ክገብሩ ይግባእ፡-

•አብ ግድግዳ ጥዕና ኬላ መሰረታዊ ዝኾኑ መረዳእታት (ትልሚ ፕሮግራም አፈፃፅማ □ መከታተሊ ቻርት/ዓሶ አብዘሎዎ ከባቢ/፣ መከታተሊ ቻርት ክታበት □ መከታተሊ ቻርት ማሕበረሰብ መሰረት ዝገበረ ክንክን ሕንጦታትን/Community based newborn care (CBNC) key indicators monitoring chart/፣ መረዳእታ ጣብያ □ ካርታ ጣብያ □ እዋናዊ ንክኸውን ምድጋፍ፤

•ናይ ኬላ ጥዕና ፕሮግራማት/ፓኬጃት/ አፈፃፅማ ምስ ጥሙር ጥዕና ሰራሕተኛታት ብምኳን ምትንታን፣ ምትርጓምን ትሑት አፈፃፅማ አብ ዘለዎም ባእታት ጥሙር ጥዕና ትኹረት ብምሃብ ገምጋም አፈፃፅማ ሱር ናይቲ ፀገም ብምፍላይ (root cause) መፍትሔ ሓሳባት ምቕማጥን ምክትታልን

•በቢ.15 መዓልቲ ወይ ከዓ በቢ.ወርሒ አብ ዝግበር አኼባ መረዳእታ መሰረት ዝገበረ ንክኸውን መረዳእታታት ብምትንታን ትኹረት ዘድልዮም ነገራት ብሓባር እናፈለዩ ንፍፃመ ንምምሕያሽ ንክጥቀምሉ ምድጋፍ፤

ምድላው አፈፃፅማ ሰራሕ ንዝምልከቶ አካል ምትሕልላፍ

•ናብ ማእኸል መባእታዊ ክንክን ጥዕና ዝለኣኹ ፀብፃባት ተአማንነቶም ፣ እዋናዊነትን ሙሉእነትን ብምፍታሽ ክፍተት አብ ዘለዎም ድጋፍ ምግባርን ግብረ መልሲ ምሃብን ፣

•ሰሙናዊ፣ ወርሓዊ ፣ ናይ ሰለስተ ወርሒን ዓመታዊን ፀብፃባት ተዳልዩ አብ ግዚኡ ናብ ዝምልከቶም አካላት/ክፍሊ/ ምልክቶም ምርግጋፅ፤ •ሰምናዊ ፀብፃባት ከምኡ ውን ሽዑ

**ንሽዑ ክፅብፅቡ ዝግበኡም ሕማማት/ Immediately reported diseases/ ናብ ዝምልከቶም
ኣካላት/ክፍሊ/ምልኣኽ ምርግጋፅ፤**

ሐ. አተሓሰዥን አጠቃቅማን ቀረብ እታወታት

ንጥሙር ጥዕና ስራሕቲ ንመፈፀሚ ዘድልዩ ዝተፈላለዩ እታወታት፣ መድሓኒታትን ናይ ሕክምና ኣቕሑትን ኣብ ግዚኡ ዘድሊ በዝሕን ዓይነትን ምቕራብ የድሊ። ብኬላ ጥዕና ብርኪ ዝተማለኸ ኣቕርቦት፣ አተሓሰዥን አጠቃቅማን ንክህሉ ሰብ ሞያ ማእኸል መባእታዊ ክንክን ጥዕና ኣብዞም ዝስዕቡ ደገፍን ክትትል ንክገብሩ ትፅቢት ይግበር፡-

• ዓመታዊ ትልሚ ኣብ ዝዳለወሉ እዋን ማእኸል መባእታዊ ክንክን ጥዕና ኣብ ትሕቲኦም ንዘለዎ ኬላታት ጥዕና ኣብ ግምት ብምእታው ትልሚ ክትሓዝ ኣብ ግዚኡ ዕዲጊት ክፍፀም ምግባር፣

• ንስራሕ ዘድልዩ እታወታት ኣብ ዘድልዩሉ ግዜ፣ ዓይነት መጠንን ንክህሉ ድጋፍ ምሃብን ዝተፈላለዩ ቅጥዕታት አጠቃቅማ ምርኣይ ከምኡ ውን ዘድልዩ እታወታት ንጥዕና ኬላ ምብፅሑን ብኣግባቡ ኣብ ጥቕሚ ምውዓሉን ምርግጋዕ፣

• ናይ ቢን ካርድን HPMRR form (Health Post Monthly Reporting and Re supply) አጠቃቅማን ናይ እታወታት ድልየት ንሰራሕተኞታት ጥሙር ጥዕና ቤተሰብ ድጋፍ ምግባር፣

•ክፍተት እታወታት ኣብ ዝረአየሎም ሕብረተሰብ ብምስታፍን ብምትሕብባርን ናይ ገንዘብ ፣ ናይ ኣቐሑትን ጉልበትን ድጋፍ ንክርከብ ሓገዝ ምግባር፤

•ኣብ ትሕቲ ማእኸል መባእታዊ ክንክን ጥዕና ዘለዎ ኬላታት ጥዕና ዘይተመጣጠነ እታወታት ኣብ ዘጋጥመሉ እዋን ትርፌ ካብ ዘለዎ ኬላ ጥዕና ናብ ሕፀረት ዘለዎ ኬላ ጥዕና ብምውሳድ ግልጋሎት ንክይቋረፅ ናይ መድሓኒት መጥቀሚ ግዜ እንተይሓለፈ ኣብ ጥቕሚ ንክውዕሉ ድጋፍ ምግባር፤

•መዓልቶም ዝሓለፎም መድሓኒታት ብብርኪ ሃገር ብዝወፀአ ብናይ ሃገር መምርሒ መሰረት ንክውገድ ምትሕብባር፤

መ. ምጥንኻር ስርዓት ቕብብል ሕሙማት

ሰራሕተኞታት ጥሙር ጥዕና ቤተሰብ ብብርኪ ጥዕና ኬላ ንሕሙማት ግልጋሎት ዝህቡ እንትኾኑ ተወሳኪ ምርመራ ዘድልዮም ሕሙማት ናብ ዝለዓለ ጥዕና ትካል ክለኣኹ ዝግበኦም ሕሙማት ምስ ዝተማለፉ መረዳእታ ቦቲ ዝተዘርገሐ ስርዓት መሰረት ክለኣኹ ይግባእ።

ናብ ዝለዓለ ጥዕና ትካል ዝተልኣኹ ሕሙማት ዝረኽቡዎ ግልጋሎትን ዘድልዮም ክትትልን ብዘርእ መልክዕ ናብ ኬላ ጥዕና ግብረ መልሲ ዝተለኣኹ ምጻኑ ምክትታል የድሊ።

እዚ ተግባራዊ ንምግባር ሞያተኛታት ማእኸል መባእታዊ ክንክን ጥዕና ኣብዞም ዝስዕቡ ድጋፍን ክትትልን ይገብሩ፡-

•ሕሙማት /ተገልገልቲ/ ናብ ግልጋሎት መውሃቢ ጥዕና ትካል ኣብ ዝኸዱሉ ግዜ ሰራሕተኞታት ጥሙር ጥዕና ቤተሰብ ከጋጥሞም ዝኸእል ምቕውን ኣፀጋሚ ኩነታት ፈልየን ንክፈልግ ደገፍ ምሃብ፤

ንኣብነት፡- ኣምቡላንስ ናብ ቁሸት ኣብ ትኣትወሉ ግዜ ምምችቻው፤ ኣምቡላንስ ናብ ዘይትኣትዎም ቦታታት ባህላዊ ኣምቡላንስን ዝሸከሙ ሰባት ድልዊ ምግባር ፣ ናይ ሪፈር ቅጥዒ መሊእኻ ምልኣኻ፤ ንሕሙም ሒዝዎ ዝከይድ ሰብ ምህላው ምርግጋፅ ወ.ዘ.ተ ዝመሳሰለ ነገራት ንክትግበሩ ምድጋፍ፡፡

•ግብረ መልሲ ብእዋኑ ናብ ኬላ ጥዕና ምውሃቡ ምርግጋፅ፡፡

4.1.2. አፍፃሚ ፕሮግራማት ድጋፍ ምሃብ

4.1.2.1. ምህናፅን ምጥንጃርን ጠንካራ ሰራዊት ጥዕና

ስራሕቲ ጥሙር ጥዕና ቤተሰብ ካብ ዝተጀመረሉ ጊዜ ጀሚሩ ሞዴል ዝኾኑ መራሕቲ ስድራ ኣብ ምፍራይ ሓደ ሓደ ፕሮግራማት ቁልፊ ኮይኖም እናተሰርሑ ፀኒሖም እዮም። ሞዴልነት ካብ ስድራ ናብ ጣብያ ፣ ካብ ጣብያ ናብ ወረዳ ናይ ምስፋሕ ስራሕቲ ምስራሕ፣ እዚ ዕውት ዝኾነሉ ብዝተዋደደ ልምዓት ሰራዊት ጥዕና እንትዕጀብ እዩ። ኣብ ገጠር ዝርከባ ደቂ ኣንስትዮ ማእኸል ዝገበረ ምህናፅን ምጥንጃርን ሰራዊት ጥዕና እቲ ሓደ ናይ መባእታዊ ክንክን ጥዕና ኣውራ ስራሕ እዩ። ስለዚ ሞያተኛታት ማእኸል መባእታዊ ክንክን ኣብዞም ዝሰዕቡ ነገራት ድጋፍ ይገብሩ፡-

- ሰራሕተኛታት ጥሙር ጥዕና ቤተሰብ ጉጅለ ልምዓት ደቂ ኣንስትዮን ሓደ ንሓሚሽተ ልምዓታዊ መርበብ ምትሕግጋዝ መራሕትን ዘለዎን ክፍተታት እናፈለዩ ዓቕሚ መዕበዩ ስልጠና ንክህቡን ምክትታልን ኣብ እዋን ስልጠና ሞያዊ ሓገዝ ንክገብሩ ድጋፍ ምግባር፤

- ጉጅለ ልምዓት ደቂ ኣንስትዮን ሓደ ንሓሚሽተ ኣወዳድባ ተግባራዊ ኣብ ዝገበረሉ እዋን ዘጋጥሙ ማሕንቆታት ብምፈላይን ብምፅናዕን ምስ ዝምልከቶም ኣመራርሓ ኣካላት ብምርድዳእ ንምፍታሕ ደገፍ ምግባር፤

- ብብርኪ ጥዕና ኬላ ኣብ መንጎ ጉጅለ ልምዓት ደቂ ኣንስትዮ ዝገበር ምይይጥ ብምርካብ ኣብ ስራሕቲ ጥሙር ጥዕና ቤተሰብ ኣፈፃፀማ ዝረኣዩ ማሕንቆታት ብምፍላይ ምስ ጣብያ ኣማሓዳሪ ብሓባር ብምጅን ምፍታሕ፤

- ጉጅለ ልምዓት ደቂ ኣንስትዮን ኣመራርሓ ልምዓታዊ መርበብ ደቂ ኣንስትዮን ኣብ ዝውሃብ ብርኪ ሓደን ክልተን ስልጠና/Level I and II WDA leaders training/ ሞያዊ ድጋፍ ምግባርን ምክትታልን፤

- ንመራሕቲ ልምዓት ጉጅለን መርበብ ሓደ ንሓሚሽተን ከምኡ እውን ንኣባላት ብመምርሒ መሰረት ብርኪ እናተወሃዦምን ትሑት ኣፈፃፀማ ንዘለዎን ትኹረት ተዋሂብዎ ክትትል ንክገበረለን ድጋፍ ምግባር፤

- ጉጅለ ልምዓት ደቂ ኣንስትዮ ብጣብያ ብርኪ ዕቡቕ ውጊኢት ንዘመዝገባ ብምፍላይ ናተን ተሞክሮ ብምጥማር ተሞክሮ ልውውጥ ንክካየድ ድጋፍ ምሃብ፤

- ብጣብያ ብርኪ ዝሓሸ ኣፈፃፀማ ንዘመዝገባ ጉጅለ ልምዓት ደቂ ኣንስትዮ ሓደ ንሓሚሽተ ምትእስጋርን ናይ ፍልጠት ምትእስጋር ንክህሉ ምስ ዝምልከቶም ኣካላት ብምኳን ምትሕብባርን ደገፍ ምውሃብ፤

• ጣብያታት ሞዴል ንክኸኾ ብዝተዘርገሐ ኣወዳድባ መሰረት ምድጋፍ ከምኡ ውን ሞዴል ምኳንን እንትረጋገፅ ኣፍልጦ ንክወሃብን ናይ ምትሕብባር ስራሕ ምስራሕ፤

• ኮንፈረንስ ጡኑሳት ኣዴታት በቢወርሑ ጊዚኡ ሓሊዉ ይትግበር ምህላዉ ምክትታል፤ ኮንፈረንስ ኣብ ዝተካኻደሉ እዋን ቃለ ጉባኤ ይትሓዙ ምህላዎም ምርግጋፅ፤

ስለዝኳን ደቂ ኣንስትዮ ማእኸል ዝገበረ ጉጅለ ልምዓት ደቂ ኣንስትዮ ጥዕና ብምጥንኻር ሞዴል ዝኾኑ መራሕቲ ስድራ ብምፍጣር ናብ ሞዴል ዝኾና ጣብያታት ንክሸጋገር ፃዕሪ ምግባር።

4.1.2.2. ግልጋሎት ጥዕና ሕብረተሰብ

ግልጋሎት ሕብረተሰብ ጥዕና ኣዴታትን ሕንጦታት ጥዕና ፣ ህፃናት ጥዕና፣ ቤተሰብ ምጣነ ስድራን ናይ መናእሰይ ጥዕናን፣ ክታብትን ስነ መዓዛን ዘጣቓለሉ እንትኾኑ ጥሙር ጥዕና ሰራሕተኛታት ምስ ሞያተኛታት ማእኸል መባእታዊ ክንክን ጥዕና ጉጅለ ልምዓት ደቂ ኣንስትዮን ብምኳን ብዋናነት ነዞም ፓኬጃት ተግባራዊ ንምግባር ይሰርሑ።

ሞያተኛታት ማእኸል መባእታዊ ክንክን ጥዕና ዋና ትኩረቶም ኣብ ፓኬጅ ሰራሕተኛታት ጥሙር ጥዕና ቤተሰብን ጉጅለ ልምዓት/ሓደ ንሓሙሽተ/ መርበብን ዓቕሚ ንክዕብያ ሞያዊ ድጋፍ ምሃብ፣ ኣቅርቦት እታወታት ፣ ስርዓት ኣሰራርሓ ወ.ዘ.ተ. ምህናፅን ክትትል ምግባር እዩ።

ካብዚ ንታሕቲ ዝተዘርዘሩ ዋናዎና ተግባራት ሞያተኛታት ማእኸል መባእታዊ ክንክን ጥዕና ንሰራሕተኛታት ጥሙር ጥዕና ቤተሰብን ንጉጅለ ልምዓት ንሓደ ንሓሙሽተ ኣመራርሓ

ልምዓታዊ መርበብ ድጋፍ ምግባር እዩ።

ሀ. ጥኑሳት አዴታት ፈሊካ ምምዘጋብ

ሰራሕተኛታት ጥሙር ጥዕና ጥኑሳት አዴታትን ፈሊየን ንክምዘግባ ሰብ ሞያ ማእኸል መባእታዊ ክንክን ጥዕና ኣብዘም ዝሰዕቡ ሞያዊ ዝኾነ ድጋፍ ክገብራ ይግባእ፡-

• አመራርሓ ልምዓት ጉጅለ ደቂ አንስቶ በቢልምዓታዊ መርበብበን ዘለዎ ጥኑሳት አዴታት በቢእዎኑ ብምፍላይ ኣድላይ ዝኾነ ምኽሪ ብምሃብ ንሰራሕተኛታት ጥሙር ጥዕና ቤተሰብ ምፍላጥ ንክኸእላ መምርሒ ሓለዎ ጥዕና ስድራቤት ማንዋልን ካርታ አመራርሓ ጉጅለ ልምዓት ደቂ አንስቶ መረዳእታት ንክጥቀማ ዓቕሚ መዕበይ ስልጠና ክረኽባ ይግባእ።

• ሰራሕተኛታት ጥሙር ጥዕና ቤተሰብን ምስ ጉጅለ ልምዓት ደቂ አንስቶ ብሓባር ብምኃን ከከም ከባቢኡ ብትልመን መሰረት ከምኡ እውን ናይቲ ኸባቢ ባህሊ ጥኑሳት አዴታት ንምፍላይ ዝጥቀማሉ ሜላ ፈሊየን ንክፈልግ ድጋፍ ምግባር፤

• ጥኑሳት አዴታት ብትልመን መሰረት ኣብ ዝጠንሳሉን ድሕሪ ጥንሲ ድማ ዝወልዳሉ ግዜ ኣብ ምግማትን ምምዘጋብን ድጋፍ ምግባር፤

ለ. ኮንፈረንስ ጥኑሳት አዴታት ድጋፍ ምግባር

ኮንፈረንስ ጥኑሳት አዴታት ብዝሰልጠነ በዓል ሞያ ዝወሃብ ስልጠና ናይ ወሊድ ግልጋሎት ሽፋን ንክውስኽ ዓብዪ ኣስተዋዕኦ ዘለዎ ሜላ እዩ። ብምኃኑ ሞያተኛታት ማእኸል መባእታዊ ክንክን ምስ ሰራሕተኛታት ጥሙር ጥዕና ቤተሰብ ብሓባር ብምኃን ኮንፈረንስ ምድላውን ምምራሕን፣ ጥኑሳት አዴታት ብዝግባእ መልእኽቲ ንክረኽባ ተሞክሮኦን ንክለዎወጣ ዋና ትልመን ብምግባር ሓቢረን ክሰርሓ ይግባእ። ጥኑሳት አዴታት ንኮንፈረንስ ተባሂሉ ብዝተዳለወ መምርሒ መሰረት ዝትግበር ኮይኑ ኣብ እዋን ኮንፈረንስ ኣብ ዝካየደሉ እዋን ጥኑሳት አዴታት ጥራሕ ዘይኮና ክሳተፉ ዝግባእ ከም ኣድላይነቱ ዝተፈላለዩ ክፋል ሕብረተሰብ ንኣብነት ፣ ባዓል ዝዘኣን፣ ሓማውቲ፣ ሃይማኖት መራሕቲ ፣ ልምዲ መዋልዳን፣ ቅድሚ ክብል ኣብ ማእኸል መባእታዊ ክንክን ጥዕና ዝወለዳ አዴታት ፣ ጉጅለ ልምዓት አመራርሓ ልምዓታዊ መርበብ ደቂ አንስቶን ወ.ዘ.ተ ንክሳተፉ ምግባር የድሊ።

ብምኃኑ ኬላ ጥዕና ዝድግፉ ጥዕና በዓል ሞያታት ኮንፈረንስ ጥኑሳት አዴታት ንምጥንኻር ኣብ ዝከድሉ እዋን ዝሰርሑ ቀንዲ ተግባራት፡-

• በቢወርሒ አብ ዝካየድ ኮንፈረንስ ጥኑሳት ኣዴታት በቢጣብይኡ ብምርካብ ንሰራሕተኛታት ጥሙር ጥዕና ድጋፍ ንምሃብ ብዝተመደቡ መዋልዳን ወይ ከዓ ካልኦት ሞያተኛታት ማእኸል መባእታዊ ክንክን ጥዕና ተረኪቦም ድጋፍ ንክህቡ ምግባር፤

• አብ እዋን ምይይጥ ጥኑሳት ኣዴታት ካልኦት ዕድመ ዝተገበረሎም ተቐባልነት ዘለዎም ክፋል ሕብረተሰብ ዘልዕልዎም ሕቶታትን ሪኢቶታትን ብኣግባቡ ብምምላሽን ብምእማንን ዘድሊ ኣመለኻኽታ ንክረኽቡ ሞያዊ ድጋፍ ምሃብ፤

• ብጥዕና ትካል ዝወሃብ ግልጋሎት ወሊድ ብዝምልከት ካብ ማሕበረሰብ መብዛሕቲኡ ግዜ ዝለዓሉ ቅሬታታት ወይ ትዕዛብቲ /perceptions/ ብምፍላይ ብብረርኪ ማእኸል መባእታዊ ክንክን ጥዕና ምይይጥ ብምግባር መፍትሒ ክኾኑ ዝኸእሉ ሓሳባት ኣቐዲምካ ምቕማጥ፤

• ኮንፈረንስ አብ ዝካየደሉ እዋን ዝተሳሓሓቱ ግንዛቤታት ዝተፈላለዩ ሚላታት ብምጥቃም መፍትሒ ምቕማጥ፤ ንኣብነት ጥኑሳት ኣዴታት ናብ ጥዕና ትካል ከይደን ንክዕዘባ ምግባር ፣ አብ ጥዕና ትካል ንዝወለዳ ኣዴታት □□□□□ ንክሕልፉ ምግባር፤

• አብ ኮንፈረንስ መዓልቲ ምይይጥ አብ ዝግበረሉ መመያየጢ ነጥቢ ብዝግባእ ብምድላውን ሓጋዚ ዝኮኑ መምሪሕታትን መፅሓፍቲን ምጥቃም ንኣብነት (መምርሒ ጥዕና ስድራ፣ መምርሒ ኮንፈረንስ ጥኑሳት ኣዴታት፣ ክፍሊ መፅንሒ ጥኑሳት ኣዴታት ብዝምልከት ዝተዳለወ ሰነዳ) ዝመሳሰሉ፤

• አብ እዋን ኮንፈረንስ ምስ ወሊድ ዝተተሓሐዘ ካብ ተሳተፍቲ ዝለዓሉ ሓሳባት ግቡእ ምላሽ ንምሃብ ካብ ዓቕሚ ንላዕሊ ንዝኮኑ ሓሳባት ብምፍላይ ምስ ዝምልከቶም ኣካላት ብምዝርራብ ንፀገም መፍቲሒ ሓሳባት ብምቕማጥ ምሕጋዝ፤

• ንኮንፈረንስ መካየዲ ዘድሊ መረዳእታታትን እታወታትን ንክህሉ ኣድላይ ዝባሃል ሓገዝ ምግባር፤ እዚ ዓይነት ኮንፈረንስ ንጥኑሳት ኣዴታት ጥራሕ ዘይኮነስ ምስ ወለዱ ብቐፃልነት ሰለ ክንክን ሕንጻታት ፣ አብ እዋን ጥንሲ ዝረኣዩ ሓደገኛ ምልክታት፣ ሰለ ጥቕሚ ግልጋሎት ድሕረ ወሊድ ፣ ምጥዋው ጡብ ፣ ብተወሳኺ አብ ኣዳላልዎ ምግብን ኣመጋግባን ብምድሃብ ጥዕና ኣዴታትን ህፃናትን ከምኡ እውን ክትትል ዕቤት ህፃናት ንክመሓየሽ ምስራሕ።

ሐ. ኣወሃህባ ሞያዊ ድጋፍ አብ ቅድመ ወሊድ ግልጋሎት

ግልጋሎት ቅድመ ወሊድ አብ ኬላ ጥዕና ንምሃብ ሰራሕተኛታት ጥሙር ጥዕና ምስ ጥኑሳት ኣዴታት ቆፀሮ አብ ዝህልወን ግዜ ሞያተኛታት ማእኸል መባእታዊ ክንክን ጥዕና መዋልዳን ነርስ ፣ መኮነን ጥዕና ወይ ከዓ ካልኦት ነርስታት ናብ ኬላ ጥዕና ብምኻድ ኣወሃህባ ቅድመ

ወሊድ ግልጋሎት ሞያዊ ድጋፍ ክህሎት ይግባል። ብምጻኑ ሞያተኛታት ማእኸል መባእታዊ ክንክን ኣብዞም ዝስዕቡ ቀንዲ ቀንዲ ተግባራት ድጋፍ ክህሉ ይግባል፡-

• ሰራሕተኛታት ጥሙር ጥዕና ቤተሰብ ኣብ ኣወሃህባ ግልጋሎት ቅድመ ወሊድ ዘለዎን ክፍተት ምፍላይ፤

• ሰራሕተኛታት ጥሙር ጥዕና ቤተሰብ ግልጋሎት ቅድመ ወሊድ ክትትል ኣብ ዝህባሉ ግዜ ብኣካል ብምርካብ መክታተሊ 'ቕጥዒ /ቸክሊስት/ ብምሓዝ ምርኣይ፤ ምክትታልን ምድጋፍን ፤

• ንቅድመ ወሊድ ክትትል ዘድልዩ እታወታት በዝሕን መጠንን ምህላዎም ምርግጋዕን ክፍተት ኣብ ዘጋጥመሉ እዋን ንክማልኡ ምግባር፤

• ግልጋሎት ቅድመ ወሊድ ክትትል ብኬላ ጥዕና ንዘይወሃቡ ናብ ቀፃሊ ትካል ጥዕና ንክላኡኹ ከምኡ ውን ጥኑሳት ኣዴታት ብዝተኸኣለ መጠን ናይ መጀመርያ ክትትል ኣብ ማእኸል መባእታዊ ክንክን ጥዕና ንክገብራ ግንዛብ ምፍጣርን ኣፈፃፀሙኡ ምክትታል፤

መ. ምዕባይ ዓቕሚ ንሰራሕተኛታት ጥሙር ጥዕና ኣብ ግልጋሎት ወሊድ

ግልጋሎት ወሊድ ብዝሰልጠነ በዓል ሞያ ኣብ ማእኸል መባእታዊ ክንክን ጥዕና ዝወሃብ እዩ። እዙይ ንምስኻዕ ድማ ሰራሕተኛታት ጥሙር ጥዕና ኣዴታት ብመሰረት ትልመንን ቕድሚ ወሊድ ምድላዎት ክገብራን እዋን ሕርሲ ኣቕዲሙ ብዝተገመተ መሰረት ናብ ማእኸል ዘመናዊ ኣምቡላንስ ዘብፅሑ ዝተወደቡ መናእሰይ እቲ ዝተገመተ ዕለት እዋን ጥንሲ ፈሊጦም ባህላዊ ኣምላንስ ኣብ ቐረባ ብምድላው ዓርሶም ከዳልውን ሕርሲ ዝጀመረን ኣዴታት ሓበሬታ ካብ ሓደ ንሓሙሽተ ኣመራርሓ ጉጅለ ልምዓት ደቂ ኣንስትዮን ምስረኽባ ናብ ዘመናዊ ኣምቡላንስ ብዝተወደቡ መናእሰይ ክትበፅሕን ብቅልጡፍ ድማ ንማእኸል መባእታዊ ክንክን ጥዕና ብምፍላጥ ኣምቡላን ብቅልጡፍ ንክትበፅሕ ምግባር የድሊ። ከም ኣድላይነቱ ሰራሕተኛታት ጥሙር ጥዕና ኣብ መንገዲ ድጋፍ ንምሃብ ሕርሲ ቅድሚ ምጅማረን ምስ ኣዴታት ሓበሬታ እንትኸዳ ኣብ መንገዲ ወሊድ እንተጋጥም እንታይ ዓይነት ሓገዝ ከም ዝገብራ ክእለት ምፍጣር የድሊ። ምስ ርሕቐትን ኣቀማምጣ መሬት ተታሓሒዙ ንጉዕዞ /ትራንስፖርት/ ዘይጥዕም ቦታታትን ኣብ እዋን ሕርሲ ሞያተኛታት ማእኸል መባእታዊ ክንክን ጥዕና ንጥኑሳት ኣዴታት ብቐረባ ክትትል ዘድልዩን እንተኾይኑ ኣብ መፅንሒ ክፍሊ ንክፀንሓ ፈልዩን ንክልእካ ምምሃርን ምብርትታዕን የድሊ። ኣምቡላንስ ኣብ ትዝንገባሉ ግዜ

ወይ ከዓ ብዝኮነ ይኹን ምክንያት ሕርሲ ዝሓዛ ኣዶ ኣብ ገዛ ወይ እውን ጥዕና ኬላ ንክትወልድ ዘገድድ ኩነታት እንተተፈጠሩ ሰራሕተኛታት ጥሙር ጥዕና ግልጋሎት ምውላድ ንምሃብ ድልዊ ንምጻን ዓቕመን ምዕባይ የድሊ። ኮይኑ ግና ኣብ ገዛ ወይ እውን ኣብ ኬላ ምውላድ እንተጋጥም ኣዕርዩ ክኹነን ዝግበኦ እዩ። እዙይ ድማ ኣብ ገምጋም ኣመራርሓ ልምዓታዊ መርበብ ምትሕግጋዝ ጉጅለ ልምዓት ደቂ ኣንስትዮ ትኹረት ተዋሂቡዎ ክረእን ስርርዕን ሽግሽግን ክቕመጠሉ ይግባእ። ብተወሳኺ በቢብርኩ ካብ ሰራሕተኛታት ጥሙር ጥዕና ጀሚሩ ክሳብ ድጋፍ ዝህቡ ሞያተኛታት ብዝግባእ ተገምጊሙ ስርርዕን ሽግሽግን ብምክያድ ቐንዲ ምክንያት ምውላድ ኣብ ገዛ ወይ እውን ጥዕና ኬላ ተፈሊጡ ንቐፃሊ ዘየላጠ መፍትሒ ክቕመጠሉ ይግባእ።

ሠ. ምጥንኻር ግልጋሎት ድሕረ ወሊድ

ኩለን ኣብ ማእኸል መባእታዊ ክንክን ጥዕና ግልጋሎት ወሊድ ዝረኸባ ኣዴታት ኣብ ማእኸል መባእታዊ ክንክን ጥዕና ን24 ሰዓት ብምፅናሕ ናይ መጀመርያ ግልጋሎት ድሕሪ ወሊድ ናብ ዝዘኣን ቅድሚ ምምላሰን ክረክባ ይግባእ። ነገረ ግን ብዝተፈላለዩ ምክንያታት ካብ ጥዕና ትካል ወፃኢ ንዝወለዳ ኣዴታት ኣብ 24 ሰዓት ዉሽጢ ናብ ገዛ ብምኻድ ናይ ግልጋሎት ድሕረ ወሊድ ምሃብ የድሊ። ካብዚ ንደሓር ኩላን ኣዴታት ኣብ ሳልሳይን ሻብዓይን መዓልቲ ኣብ ጥዕና ትካል ተመሊሰን ብምምፃእ ግልጋሎት ድሕረ ወሊድ ክረኸባ ይግባእ። ኮይኑ ግና ብዝተፈላለዩ ወሰንቲ ምክንያታት /ትራንስፖርት/ ናብ ጥዕና ትካል ንምምፃእ ዘፅግም እንተኾይኑ ብሰራሕተኛታት ጥሙር ጥዕና ቤተሰብን ብሞያተኛታት ማእኸል መባእታዊ ክንክን ጥዕናን ኣብ ገዛ ግልጋሎት ድሕረ ወሊድ ንክወሃብ ምክትታልን ምድጋፍን የድሊ።

ብዚ መሰረት ኩለን ኣዴታት ግልጋሎት ድሕረ ወሊድ ንክረኸባ ሰራሕተኛታት ጥሙር ጥዕና፣ ማእኸል መባእታዊ ክንክን ጥዕናን፣ ኣመራርሓ ጉጅለ ልምዓት ደቂ ኣንስትዮን ብኣግባቡ ምትሕብባር የድሊ።

ስለዝኮነ ሞያተኛታት ማእኸል መባእታዊ ክንክን ብጥዕና ኬላ ዝወሃብ ግልጋሎት ድሕረ ወሊድ ንምጥንኻር ኣብዞም ዝሰዕቡ ነገራት ድጋፍ ይገብር፡-

- ሰራሕተኛታት ጥሙር ጥዕና ኣብ ኣወሃህባ ክትትል ግልጋሎት ድሕረ ወሊድ ዘለወን ኣረኣጃ፣ ፍልጠትን ክእለትን ምፍላይ፣ /ብፍላይ ኣዴታት ተመሊሰን ኣብ ጥዕና ትካል ድሕረ-ወሊድ ግልጋሎት ክረኸባ ባህሊ ኣብ ምግባር/

✳ ሰራሕተኛታት ጥሙር ጥዕና ግልጋሎት ድሕረ ወሊድ ኣብ ዝወሃበሉ ግዜ ኣብ ጥዕና ትካል ብኣካል ብምርካብ መከታተሊ ችግራ/ቸክሊስት/ ብምሓዝ ምክትታልን ብተግባር ምርአይን፤

✳ ንግልጋሎት ድሕረ ወሊድ ዘድልዩ በዝሕን ዓይነት እታወታት ምህላዎም ምርግጋዕን ሕፅረት ኣብ ዘጋጥመሉ እዋን ምምላእን፤

✳ ብሰራሕተኛታት ጥሙር ጥዕና ዝወሃብ ግልጋሎት ድሕረ ወሊድ ንኣዴታትን ንሕንጦታትን ዝወሃብ ሓገዝ ቦቲ ዝተቐመጠ ስታንዳርድ መሰረት ምጻኑ ኣብ ማህደር ስድራ ብኣግባቡ ምምዝጋቡን ምክትታልን ምድጋፍን የድሊ።

✳ ኣብ ወሊድ እዋን ኣብ ኣዴታትን ከምኡ ውን ሕንጦታት ከጋጥሙ ዝኸለሉ ሓደገኛ ምልክታት ምምሃርን ከም ኣድላይነቱ ድጋፍ ንክህባ ድጋፍን ክትትልን ምግባር።

ፈ. ምጥንኻር ግልጋሎት ክታብት

✳ ግልጋሎት ክታብት ንምጥንኻር ግልጋሎቱ ኣብ ኬላ ጥዕና ብቐዋምነት፣ ኣብ ጣብያ ብወፍሪ መልክዕ ይዋሃብ እዩ። ኣብ ሃገርና ዝወሃቡ ናይ ግልጋሎት ክታብት ንህፃናትን ኣብ ክሊ ወሊድ ዘለዎ ኣዴታት እንትኾና ሰራሕተኛታት ጥሙር ጥዕና ዝህቦኦ ግልጋሎት ክታብት ፅሬቱ ዝሓለወን ተበፃሕነቱ ንምርግጋዕ ካብ ማእኸል መባእታዊ ክንክን ጥዕና ንድጋፍ ዝተዋፈሩ ባዓል ሞያታት ኣብዘም ዝሰዕቡ ነገራት ድጋፍ ምግባር ኣለዎም/ን :-

✳ ኣብ ኣወሃህባ ግልጋሎት ክታብት ዘለዉ ናይ ኣፈፃፀማ ክፍተታት ብዝርዝር ብምድህሳስን ብምርአይ ድጋፍ ምግባር፤

✳ ዝተረኸበ ክፍተት ሰራሕተኛታት ጥሙር ጥዕና ቤተሰብ ናይ ክእለት ክፍተት እንተኾይኑ ግልጋሎት ክታብት ኣብ ዝወሃበሎም መዓልቲ ብምፍላይን ሰራሕተኛታት ጥሙር ጥዕና ክታብት ብፕሮቶኮሉ መሰረት እናሃባ ምጻኑን መዝገብ ምፍታሽ ፣ ብምክትታልን ብምሕታትን ኣብ ግልጋሎት ኣወሃህባ ዝረኣዩ ክፍተታት ሰሪሕኻ ምርአይን ምብቃዕን፤

✳ ግልጋሎት ክታብት ከይተቆራረፀ ግልጋሎት ንክወሃብ ንጥዕና ኬላታት እታወታት ምምላእ የድሊ፤

✳ ኣደላልዎን ኣተናትናን፣ ክታብት ዘቋረፁ ህፃናት መከታተሊ ቻርት ብምጥቃም ዘይተኸተቡ ህፃናት ብምድላይ ክውድኡ ምግባር ፣ ኣተሓላልዎ ክታብት ዛሕሊ ሰንሰለት ፣ ፖሊሲ ስርዓት

ክታብት ኣወሃህባ (VVM Policy)፣ ብኸነት ክታብት ብምቕናስ፣ ዳህሳስ ድሕሪ ክታብት ምክያድን ብዝግባእ ኣወጋግዳን ርስሓት ምስ ክታብት ተታሓሒዞም ክለግሉ ዝክእሉ ፀገማት ንምፍታ ናብ ጥዕና ትካል ምልእክ፣ ከምኡ ውን ንፍዮ፣ ዓፃዊ ምንጋጋ ሕንጦታት ሕማማትን ምክልካል ደገፍን ምግባር።

ሰ. ምጥንኻር ክትትል ዕብየት ህፃናት

ጥሙር ጥዕና ሰራሕተኛታት ንሕድሕድ ህፃን ወርሓዊ ክትትል ዕብየት ህፃናት ከካይዳ ትፅቢት ይግበር። ንዝካየድ ክትትል ዕብየት ህፃናት መረዳእታ ብምጥንኻርን ብምትንታንን ዘተ ማሕበረሰብ ብምክያድ ኣብ ዙርያ ስርዓት ኣመጋግባ ክውሰዱ ዝግበኦም ስጉምቲ ብምፍላይ ምስ መራሕቲ ጉጅለ ልምዓት ብምጅን ዘተ ማሕበረሰብ ንምክያድ ጊዜን ቦታን የጠዓዕ። እዚ ውፅኢታዊ ንምግባር ድማ ሰብ ሞያ ማእኸል መባእታዊ ክንክን ኣብ እዞም ዝስዕቡ ነጥብታት ደገፍን ክትትል ክገብሩ ይግባእ፡-

- ክብደት ኣለኻኸን ህፃናት፣ ኣጠቓቕማን ኣመዘጋግባን ቻርት ከምኡውን ካልኦት ቴክኒካታ ድጋፍ ምሃብ፤
- ብቲ ክብደት ኣለኻኸን ዝተረኸበ ውፅኢት መሰረት ትሑትን ብጣዕሚ ትሑትን ክብደት ዘለዎም ህፃናት ብምፍላይ ብኢደመጋብር ዝተዋደደ ሕክምና ህፃናት መሰረት ኣድላይ ዝበሃል ምኸሪን ሕክምናን ክግበረሎም ደገፍን ክትትል ምክያድ፤
- ኣብዙርያ ዝተረኸበ ክብደት ውፅኢት መሰረት ኣብ መንጎ ኣዴታትን ማሕበረሰብ ዝካየድ ዘተ ብምምራሕ መልዕሊ ናይቲ ፀገም ፈሊኻ ምውፃእን ኣብ ዙርያ ዝተጠቐሙ መፍትሒ ሓሳብ ከከም ኣድላይነቱ ስጉምቲ ንክውሰዱ ድጋፍን ክትትልን ክህቡ ይግባእ። ብተወሳኺውን እቲ ዘተ ፅቡቕ ክትትል ዕብየት ምስዘለዎም ህፃናት እናተወዳደረን እናተመሳኸረን ዝወሃብ ክትትልን ድጋፍን ምክያድ፤
- ስነ-ምግባር ብዝምልከት ኣብ እዋን ምጥን ኣደላልዋን ከይዲ ኣመጋግባ ህፃናት ድጋፍ ምሃብን

ሸ. ምጥንኻር ክንክንን ሕክምናን ንዘሓመሙ ሕንጦታትን ህፃናትን

ተበፃሕነት ግልጋሎት ንምርግጋዕን ሕማምን ሞትን ሕንጦታትን ህፃናትን ንምቕናስን ሕ/ሰብ መሰረት ዝገበረን ዝተዋደደን ሕክምናን ክንክንን ሕንጦታትን ህፃናትን ብሰራሕተኛታት ጥሙር ጥዕና እናተወሃበ ይርከብ። በዙይ መሰረት ድማ ሕ/ሰብ ካብቲ ፕሮግራም ተጠቓምነቱ ንምርግጋዕ ሰብ ሞያ ማእኸል መባእታዊ ክንክን ጥዕና ዝለግለ ክትትል ድጋፍን ክኸውን ይግባእ ። ብፍላይ ድማ ኣብ ዙርያ፡-

• አብ ዙርያ ሕ/ሰብ መሰረት ዝገበረ ዝተዋደደ ግልጋሎት ሕክምናን ክንክንን ሕንጻታትን ህፃናትን ግንዛብ ሕብረተሰብ ክፃቢ ምግባር፤

ነዚ ፕሮግራም ዘድለዩ አፋውስን ሕክምና ናውትን ካልኦት እታወታትን ከይተቆራረፀ ምቕራብ፤

• ሰራሕተኛታ ጥሙር ጥዕና ሕ/ሰብ መሰረት ዝገበረን ዝተዋደደን ግልጋሎት ሕክምናን ክንክንን ሕንጻታትን ህፃናትን ብቻርት ቡክሌት መሰረት ብትክክል ምፍታሻ፤ ምስያማ፤ ምሕካማ፤ ግልጋሎት ምኽሪ ምሃብን አድላይ እንተኾይኑ ድማ ናብ ዝላዓለ ጥዕና ትካል ምልክኻን አብ ባሕሪ መዝገብ ምስፋራን ዘሎ ክፍተት ብምፍላይ ደገፍ ምሃብ ፤

• አብ አዋሃባ ግልጋሎት ክፍተት እንተሃልዩ ሕክምና ጥዕና ህፃናት ብዝሰልጠነ ሞያተኛ ማእኸል መባእታዊ ክንክን ጥዕና ናብ ኬላ ጥዕና ብምኻድ ብተግባር ድጋፍ ምሃብ፤

• አብ አዋሃባ ግልጋሎት አብ ዙርያ ፅሬትን ተጠቃምነትን በቢእዋኑ ምግምጋምን ናይ ክሊኒካል ሜንተሪንግ ድጋፍ ምሃብን ፤

• አብቲ ጣብያ አብ ዙርያ ICCM/CBNC አዋሃባ ግልጋሎት ዝራአዩ ክፍተትን ሕፅረትን ብምፍላይ ምስ ዝምልከቶም አካላት ብምኻን ዝፍትሕሉ መተግበሪ ትልሚ ምድላውን ምድጋፍን ፤

ቀ. ምጥንኻር ግልጋሎት ትልሚ ስደራ

ሰራሕተኛታት ጥሙር ጥዕና ዝተፈላለዩ ናይ ሓፂርን ነዊሕን ግልጋሎት ትልሚ ስደራ እናሃባ ይርከባ :: ነዚ ግልጋሎት ብፅሬት ንምሃብ ድማ ሰብሞያ ጥዕና ወሳኒ ተራ አለዎም :: ስለዝኾነውን እዞም ዝስዕቡ ደገፍ ክህቡ ይግባእ ::

• ተገልገለቲ አብ ፍልጠትን ምርጫኦምን ዝተደረገኹ ሜላ ትልሚ ስደራ ክረኽቡ ናይ ምኽክርን ዘተን ድጋፍ ምሃብ ፤

• አዋሃባ ግልጋሎት ትልሚ ስደራ ብዝተቀመጠ ኢደ-መጋብር ምኻኑ ብምርግጋፅ ክፍተት እንተሃልዩ ድጋፍ ምሃብ ፤

• እቲ ኬላ ጥዕና ግልጋሎት ናይ ነዊሕ ምጣነ ስደራ ዝህብ እንተኾይኑ ንተገልገለቲ

ብአካል አብ ቆፀረኤን ብምኻድ ቴክኒካዊ ድጋፍ ምሃብ፤

• አብ ዙርያ ግልጋሎት ትልሚ ስድራ ክፍተት ኣፈፃፀማን ውስንነትን መልዕሊኡን ብብርኪ ሕብረተሰብ ክፍትሑ ዝግበኦም ክፍትሑ ድጋፍ ምሃብ ፤

• እቲ ኬላ ጥዕና ግልጋሎት ናይ ነዊሕ ምጣነ ስደራ (ሉፕን ኢምፕላንትን ትልሚ ስድራ ኣማራጺ ሚላ) ዝህብ እንተኾይኑ ነቲ ግልጋሎት ዝኾኑ እታወታተ እንተተማሊኡ ምርግጋፅን ድጋፍ ምሃብን ግልጋሎት ዘይህብ እንተኾይኑ ድማ ናብ ዝለዓለ/ዝቅፅል ጥዕና ትካል ክላእኹ ምድጋፍ፤

• እቲ ኬላ ጥዕና ግልጋሎት ናይ ነዊሕ ምጣነ ስደራ ዝህብ እንተኾይኑ ፀብፃብ መመዝገቢ ተገልገልቲ በቢዓመቱ ኦዲቲንግ ክሰርሑ ምሕጋዝ፡፡ ሰብ ሞያ ማእኸል መባእታዊ ክንክን ናብ ኬላ ጥዕና አብ ዝወርድሉ ግልጋሎት ናይ ነዊሕ ምጣነ ስደራ ተጠቀምቲ ኣዴታት ዝርዝር ሒምሎም ክኸዱ ይግባእ፡፡

4.1.2.3 ምጥንኻር ምክልኻልን ምቁፅፃርን ሕማማት

አብ ባእታት ጥሙር ጥዕና ዝጠቓለሉ ምክልኻልን ምቁፅፃርን ሕማም ዓሶ፣ ሕማም ድዌት ስጋን ቲቢን ፣ ሕማም ኤች ኣይ ቪ/ኤድስን ሕማም መውሰቦን፣ ትኩረት ዘይተገበረሎም ሕማማት ቆላ /ትሮፒካል/፣ ተመሓላለፍቲ ዘይኮኑ ሕዳራት ሕማማት ዋናዎና እንትኾኑ ካብዚኣቶም ብተወሰኹ ናይቲ ክባቢ ጭቡጥ ኩነታት ብምብጋስ ምክልኻልን ምቁፅፃርን ሕማማት ስራሓቲ የካይዳ እየን፡፡ ስለዝኾነውን እዞም ዝተጠቀሱ ሕማማት ንምክልኻልን ምቁፅፃርን ሰብ ሞያ ማእኸል መባእታዊ ክንክን ጥዕና ንሰራሕተኛታት ጥሙር ጥዕና ድጋፍን ክትትል ክገብሩሎም ዝግባእ እዞም ዝሰዕቡ እዮም፡፡

• ምክልኻልን ምቁፅፃርን ሕማም ዓሶ ብፍላይ ነፀጋ ዲዲት፣ ቅልጡፍ መመርመሪ ዓሶ/RDT/ኪት ኣጠቓቕማ፣ ሕክምና፣ ኣደላልዋን ዓሶ መከታተሊ ቻርት ንውሳኔ ኣብ ምጥቃምን፣ ጣንጡ መራብሒ ቦታ ምፍላይን ምውጋድን /Larval identification and larviciding/ ድጋፍ ምሃብ፤

• ካብ ማእኸል መባእታዊ ክንክን ጥዕና ናብ ኬላ ጥዕና ዝተላእኹ ሕሙማት ቲቢ ኣፋውሶም ብኣግባቡ ክወስዱን ምክትታል፣ ስድራ ሕሙማት ድማ ግቡእ ምርመራን ክትትልን ክገብሩ ምድጋፍ፣ ጥቡቕ ክትትል መድሓኒት (drug Adherence) ምኸሪ ምሃብ፣ ሕሙማት ቲቢ ኣፋውሶም እንተቋሪፀም ሰብ ሞያ ማእኸል መባእታዊ ክንክን ጥዕና ንዝምልከቶም ኣካላትን ብምምኸኻር ብቅልጡፍ መድሓኒቶም ተመሊሶም ክጅምሩ ድጋፍ ምሃብ ፤

• አብ ዙርያ ምክልኻልን ምቁፅፃርን ኤች ኣይ ቪ፣ ኣብ ግልጋሎት ምኸሪ፣ ምግላልን ምዕያፍን፣ ከምኡ እውን ኣብ ምክልኻልን ምቁፅፃርን ሕማም ኤች ኣይ ቪ ኤድስ ግንዛብ

• ሰብ ሞያ ማእኸል መባእታዊ ክንክን ብሕድሕድ ጣብያ ክካየድ ዝተሓሰበ ሕ/ሰብ ዝመርሖ ጠቅላላ ፅሬት ኣብ ዓመታዊ ትልሚ ብምክታት ናይ ምቅፅፃል ስራሓቲ ምምራሕን ሞያዊ ደገፍን ምሃብ፣ኣብቲ ጣብያ ዝርከቡ ገዛውትን ህዝቢ ዝስብሰቡሎምን ዝተመሓየሹ ሽቃቅ ብምስራሕ ካብ ሓርኢ ነፃ ዝኾነ ጣብያ ንምፍጣር ደገፍ ምሃብ፣ እዚ ናይ ምቅፅፃል ስራሓቲ ብሃገራዊ ኢደመጋብር መሰረት ክኸውን ይግባእ ፡፡

ክፍሊ ሓመ-ሸተ

5. ስራሕ ኣፈፃፀማ ገምጋም ምክያድ/Review Meeting/

5.1. ብብርኪ ማእኸል መባእታዊ ክንክን ጥዕና ዝግበር ወርሓዊ ስራሕ ኣፈፃፀማ ገምጋም

□□□□ □□□□ □□□□□ □□□□ □□□ □□□□ □□□□ □□□ □□□□□ □□□□ □□□□□□
□□ □□□□ □□□□□ □□□□ □□□ □□□ □□□ □□□□ □□□□□ □□□ □□□□□
□□□□□□□ □□ □□□ □□ □□□ □/□/□□□□□□□ □□□□ □□□□ □□□□□ □□□
□□□□□□□ □□□□ □□ □□□□ □□□□ □□□ □/□/□□□□□□□□□ □□ □□ □□□□ □□□□□
□□□□ □ □□□□□ □□□ □□□□□□ □□ □□ □□□□ □□□□ □□□□□ □□□□□ □□□□
□□□□ □□□□ □□□□□ □□□□ □□□ □□□□ □□□□ □□□□ □□□□ □□□□ □□
□□□□ □□□□ □□□□ □□□ /HMIS/ □□□□□ □□ □□□ □□□□ □□□□ □□□□□
□□□□□□ □□□□□ □□□ □□□□ □□□□□ □□□ □□□□ □□□□ □□□□□ □□□□□
□□□□□□ □□□□ □□□□□□

□□ □□□□ □□□□ □□□□□ □□□□□ □□□□ □□□□□ □□□□□ □□□□ □□ □□□ □□
□□□ □□□□□□ □□□□□ □□□□□□ □□ □□□ □□□□□ □□□ □□□□ □□ □□□ □□□□
□□□□□ □□□□ □□□□□ □□□□□□□ □□□ □□□□□ □□□□ □□□□ □□□□ □□ □□
□□□□ □□□□ □□□ □□□□ □□□□ □□□□ □□□ □□□ □□ □□□ □□ □□□ □□□□□

□□□□□□ □□□□□□□□□□ □□□ □□□ □□□ □□□□ □□□ □□□□□ □□□□
□□□ □□□□□ □□□□□ □□□ □□□ □□□□ □□□□ □□□□□ □□□□□

አብ ወርሓዊ ገምጋም አፈፃፀማ ስራሕ ክሳተፉ ዝግበእም አካላት

- ዳይሬክተር ማእኸል መባእታዊ ክንክን ጥዕና /PHCU-Director/
- መተሓባበሪ ምትእስሳር ማእኸል መባእታዊ ክንክን ጥዕናን ኬላ ጥዕናን
- ካብ ሓለዎ ጥዕና ቤት ዕሕፊት ዝተወከለ ደጋፊ ማእኸል መባእታዊ ክንክን ጥዕና
- ጥሙር ጥዕና ቤተሰብ ሰራሕተኛታትን ሰብ ሞያ ማእኸል መባእታዊ ክንክን ጥዕናን
- ዝምልከቶምን የእትወና በሃልቲ አካላትን ከም ጣብያ ኣቦወንበር ወዘተ።

ዕውትን ዘይተቆራረፀን ወርሓዊ ገምጋም አፈፃፀማ ስራሕ ንምክያድ ዳይሬክተር ማእኸል መባእታዊ ክንክን ጥዕናን መተሓባበሪን ማእኸል መባእታዊ ክንክን ጥዕናን ኬላ ጥዕናን መሰረታዊ ዝኾነ ርክብ፣ አሰታፋይነት፣ ናይ ምውሳኔ ክእለ፣ መንቀሊ ማሕንቆታትን መፍትሒኦምን ምፍላይን ውዕኢት ምዕቃንን ፍሉይ ታራ ክፃወቱ ይግባእ።

ንወርሓዊ ገምጋም ስራሕ አፈፃፀማ ዘድሊ ቅድመ ምድላው

- ወርሓዊ ገምጋም መፅልቲ አቐዲምካ ምውሳኔን ምፍላጥን ከምኡን አጀንዳታት ምፍላጥ፣
- አጀንዳታት ገምጋም አቐዲምካ ምድላው፣
- ወርሓዊ አፈፃፀማ ስራሕ ማእኸል መባእታዊ ክንክን ጥዕናን ኬላ ጥዕናን ብመፀብፀቢ ቅጥዒ ተመሊኡ ንዳይሬክተር ማእኸል መባእታዊ ክንክን ጥዕና ክቀርብ ይግባእ ።
- ዝተዋደደ ደገፍን ክትትልን ብምክያድ እቲ ዝተረኸበ ውዕኢት አብ ፀብፃብ ብምክታት አብቲ ዝካየድ ገምጋም ከም እታወት ምጥቃም ፤

ወርሓዊ አብ ዝካየድ ገምጋም ትኹረት ዝግበረሎም አንፈታት

ኩለን ጣብያታት ሞዴል ዝኾናሉ ኣጠቓላሊ አንፈት ብምሓዝ እዞም ዝስዕቡ ቁልፊን ፃብይቲ ተግባራት ትኹረት ሂብካ ዘተ ምክያድ ዝለፃላ አፈፃፀማ ዘለዎ ማእኸል መባእታዊ ክንክን ጥዕና ምፍጣር የኸእል ፡-

- አመራርሓ ልምዳታዊ መርበብ ደቂ አንስትዮን 175ን ዝምልከት ምስ ጥሙር ጥዕና ቤተሰብ ሰራሕተኛታትን ሰብ ሞያ ማእኸል መባእታዊ ክንክን ብምጅን አብ ዙርያ ስልጠና፣ ሞዴል ቤተሰብ ምረቓ፣ ገምጋምን ምክክርን መድረኽ ፣አወዳድባን ህንፀት ልምዳታዊ ሰራዊት ጥዕና ምንቅስቃስ ዘለዎ ኩነታት፣

- አፈፃፀማ ዓበይቲ መደባት (አዴታት፣ ሕንጦታትን ህፃናትን ሓለዋ ጥዕና፣ ስርዓተ አመጋግባ፣ ትልሚ ስድራ፣ ዓሶን ካልኦት ተመሓላለፍቲ ሕማማትን ምክልኻልን ምቁፅፃርን፣ ውልቀን ከባቢያውን ፅሬት፣ ቅብብል ሕሙማትን ወላዳትን፣ ቀረብ እታዎት ወዘተ.)
- ኣብ ላዕሊ ዝተዘርዘሩ ኣፈፃፀማ ፕሮግራማት ክፍተት ኣብ ዝተራኣየሎም ብቐፃላይ ንምጥንኻር ቀንዲ ምኽንያት ናይቲ ፀገም /root cause/ ብምትንታንን መተግበሪ ትልሚ ብምድላውን ንበዓል ዋና ፈፃሚ ኣካል ምሃብን ንተግባራውነቱ ምክትታልን፡፡ ብተወሰኹ ኣብ ዝለዓለ ኣፈፃፀማ ዘለዎን ጣብያታት ተሞክሮ ልውውጥ ብምድላውን ተሞክሮ ልውውጥ ምክያድን ምክትታልን ኣድላይ እዩ፡፡
- ጥሙር ጥዕና ቤተሰብ ሰራሕተኛታት ብማእኸል መባእታዊ ክንክን ጥዕና ሰብ ሞያተኛታት ዝግበር ደገፍ ውፅኢቱ ምግምጋም ፡
- ማእኸል መባእታዊ ክንክን ጥዕና ናይ ስግግር ፍልጠትን ክእለትን ክፍተት እናፈለየ ዝተፈላለዩ ሓፀርቲ ስልጠናታት ብዝሰልጠኑ ሰብ ሞያ እናዓደመ ስልጠናታት ክህብ ይክእል እዩ ፡፡

መበገሲ ዓሸራ ወርሓዊ ገምጋም ኣጀንዳታት

6. ኣፈፃፀማ ስራሕ መሰረት ዝገበረ ሽልማትን ኣፍልጦን ምሃብ

ማእኸል መባእታዊ ክንክን ጥዕና ኣብ ትሕቲኡን ንዝርከባ ኬላታት ጥዕና/ጣብያታት/ በቢወርሑ ኣብ ዝግበር ገምጋም ኣፈፃፀማ ስራሕ ዝለዓለ ኣፈፃፀማ ዘለዎን ሰራሕተኛታት ጥሙር ጥዕና ቤተሰብ ብምፍላይን ብምምዘጋብን ቐፃልነት ዘለዎ ኣፈፃፀማ ምኅኑ ከረጋገፃ ይግባእ፡፡ ዋላኳ ብማእኸል መባእታዊ ክንክን ጥዕና ኣማራርሓ ዝውሰን ይኹን በቢርብዒ ዓመቱ ዝተፈላለየ መበረታትዒ ከምኡ ውን በቢሸዱሽተ ወርሑ ዝለዓለ ኣፈፃፀማ ዘመዝገባ ጥ/ጥ/ሰራሕተኛታት እቲ ማእኸል መባእታዊ ክንክን ጥዕና ኣማራርሓን ምስ ኣባላቱን ብምዝርራብ ኣፍልጦን መበረታትዒን ምሃብ የድሊ፡፡ በቢ ሸዱሽተ ወርሑ ጥ/ጥ/ሰራሕተኛታትን ሰብ ሞያ ማእኸል መባእታዊ ክንክን ጥዕናን ናይ ስራሕ ኣፈፃፀማ ገምጋም/ስርዓተ ውፅኢት ተኮር/ምክያድን ፅቡቕ ኣፈፃፀማ ንዘመዝገባ ድማ ምብርትታዕን ንዝበለፀ ኣፈፃፀማ ክተግሃ ምግባርን ፡፡ እዙይ ድማ ብሉፃት እንትበረታትዎ ትሑት ኣፈፃፀማ

ዘለወን ድጋፍ ንክወሃብ ይሕግዝ ::

6.1.ውፅኢታዊ ደገፍን ክትትልን ማእኸል መባእታዊ ክንክን ጥዕና ጠቆምቲ መለክዒ

• ብስርዓት ዝተወደቡን ናብ ተግባር ዝኣተዉ ጉጅለ ልምዓት ን 135 ልምዓታዊ መርበብ ምትሕግጋዝ ፣

• ኣብቲ ጣብያ ዝነብሩ ኩሎም መራሕቲ ስድራ ባእታታት ጥሙር ጥዕና ዘተግበሩ ሞዴል ዝኮኑን፣

መጠን ትሕቲ ንቡር ክብደት ህፃናት ዜሮ ዝገበረ፣

• ኣብ ገዛ ወሊድ ዜሮ ዝገበረ፣

• ካብ ፍታን ነፃ ዝኸነ ከባቢ ምፍጣር (Open Defecation Free)፣

• ሕ/ሰብ መሰረት ዝገበረ ስርዓት ሓበሬታ ጥዕና (CHIS) ዘተኣታተወ

• ሕ/ሰብ መሰረት ዝገበረ መድሕን ጥዕና (Community Based Health Insurance)100%፣

• ኩሎም ኣብቲ ጣብያ ዘለዉ ኣብያተ ትምህርቲ ብጥዕና ሞዴል እንትኾኑ፣ ቦቲ መመዘኒ ማለት እዩ።

7. ልጋብ

7.1. ደገፍን ክትትልን ቼክሊስት

እዚ መሕትት/ቼክሊስት/ ንምርኣይ መበገሲ ብምካኑ ከከም ኣድላይነቱ እናኸለሰካ ምጥቃም የድሊ።

[ፀፀ]

ልብ ይበሉ፡-

7.2. ኣብ እዋን ደገፍን ክትትል ሰብ ሞያ እዞም ዝስዕቡ መምርሕታት ኢደ -መጋብር ክጥቀሙ ይምከር

ባህሪያት ፅቡቕ /ፈታሒ ፀገም/ ኣወሃህባ ድጋፍ	ባህሪያት ቁፅፅር
<ul style="list-style-type: none"> ✦ንሰብ ሞያ ክእለት ዓቕሚ ናይ ምፍጻም ክመሓየሽን ፅቡቕ ናይ ስራሕ ርክብ ኣብ ምፍጣር የትኩር ✦ክይዲ ድጋፍ ኣወሃህባ መምሃራይነት፣ መሰልጣይነት (coach) ከምኡ እውን ሜንተርሺፕን ዝተኸተለ እዩ። ✦በቢቦትኡ ዝህልው መረዳእታታት ንኣፈጻፅ፣ ገምጋምን ማሕንቆታት ንምፍታሕ ይጥቀም ✦ስራሕቲ ብዘይተቆራረፀ መልክዑ /regularly/ ክትትልን ድጋፍን ይገብር ✦ሃናፂ ድጋፍ ጥራሕ ይህብ፤ 	<ul style="list-style-type: none"> ✦ስሕተት ኣፈጻፅ ሰብ ሞያ ኣብ ምድላይ የተኩር ✦እቲ ድጋፍ ወሃቢ ባዕሉ ከም ፖሊስ ይርእይ ✦ብዝተቆራረፀን ሓልሓሊፉን ፀገማት ንምፍታሕ ይሙኩር ✦ትሑት ወይ እውን ዝተቆራረፀ ክትትል ይግበር ✦ንዘጥፈኡ ምቕጻዕ የተኩር

ድጋፍ ዝህቡ ሰብ ሞያ ክህልዎም ዘለዎም ሰናይ ክብሪ ባህርያትን

- ✿ አድማፃይ
- ✿ መኸበራይ፣
- ✿ ፈታሒ ፀገም/መፍትሒ ዘተኮረ
- ✿ ናይ ባዕልኻ ክፍተት ምርዳእ
- ✿ አብ ምምህራር ምእማን
- ✿ ብጉጅለ ሓቢርካ ምስራሕ
- ✿ ምዕባይ ዋንነት ሕብረተሰብ

ዝተመሓየሸ አፈፃፅማ ስራሕ

ንኣብነት፡- ኣብ ሓደ ኬላ ጥዕና ን80 ደቂ ኣንስትዮ ምጣነ ስድራ ንክረኸባ ዝተተለመ ኮይኑ ኣገልግሎት ዝረኸባ ግን 15 ጥራሕ ተኾይነን ድጋፍ ክህብ ዝመፀ ናይ መባእታዊ ክንክን ጥዕና ሞያተኛ ምስ ሰራሕተኛታት ጥሙር ጥዕና ብሓባር ብምኻን ትሑት አፈፃፅማ ዘጋጠመሉ ምኽንያት ዝኾኑ ዋኒናት ኣብ ታሕቲ ተተንቲኖም ዘለው ስእላዊ መግለፂ ናይ መፍትሒ ሜላታት ብምንዳፍ ንተፈፃምነቶም ብሓባር ብምስራሕ ፈታሒ ፀገም ዝኾነ ድጋፍ ምሃብ የኸእል፡፡

መፍትሒ ክኾኑ ዝኸእሉ

ደቂ ተባዕትዮ ዘሳተፈ ትምህርቲ ምጣነ ስድራ ምሃብ

- ☛ ድሕረ-ወለድ ትምህርቲ ምሃብ
- ☛ ናይ ደቂ ተባዕትዮ ጉጅለ ልማዓት ምጥቃም
- ☛ ሞዴል ደቂ ተባዕትዮ ብምጥቃም ትምህርቲ ምጣነ ስድራ ምሃብ

ወዘተ...

...

ናይ ደቂ ኣንስትዮ ውሳኔ ኣብ ምሃብ ምድኻም ንምንታይ?

ንምንታይ?

ንምንታይ?

ንምንታይ?

ናይ ሰብኡተን ዕዕንቶ

ቆልዓ ሃፍቲ እዩ ኢልካ ምሕሳብ

ሕፅረት ግንዛብ ዝወሃብ ትምህርቲ ምጣነ ስድራ ደቂ ተባዕትዮ ዘየጠቓለለ ምኻን

...

...

....

ናይ ክእለት ክፍተት
ፀገም ኣቕርቦት

ሃይማኖታዊ ፅዕንቶ

ስእሊ 1 - ትሑት ኣፈፃፅማ ምጣነ ስድራ

ሰደጃ 2. መዝገብ ንጥዕና ኬላ ዝወሃብ ድጋፍን ክትትልን ተግባራት

ዕለት:-----

ጣብያ :-----

ድጋፍ ዝተወሃበ ኬላ ጥዕና

1. ዝተፈለዩ ክፍተታት፣ ትልሚ ድጋፍን ክትትልን

[OBJ]

3. ዝተፈለዩ ብሉፅ ተሞክሮ :-

ሽም ደጋፊ በዓል ሞያ 1-----2-----3-----

ሞያ-1----- 2-----3-----

ፊርማ: 1 _____ 2 _____ 3 _____

ሰራሕተኛ ጥሙር ጥዕና 1፣ ----- 2፣-----

ፊርማ: 1 _____ 2 _____

ተ.ቁ	ኣብ ጣብያ ዝተወሃቡ ድጋፍን ክትትልን ተግባራት	ዝተፈለዩ ክፍተታት	መፍትሒ ኣላባት	ብመን ይፍፀም	መፃዝ ይፍፀም
1					
2					
3					
4					

ሰደጃ.3. ኣብ ኬላ ጥዕና ዝተወሃበ ድጋፍ መፀብፀቢ 'ቕጥሒ ሞያተኛታት

ዕለት:-----

ድጋፍ ዝረኸበ ጣብያ :-----

1. ዝተፈለዩ ክፍተታት፣ ትልሚ ድጋፍን ክትትልን

2. ዝተፈለዩ ብሉፅ ተሞክሮ :- _____

ሸም ደጋፊ በዓል ሞያ 1-----2-----3-----

ሞያ-1----- 2-----3-----

ፊርማ:1 _____ 2 _____ 3 _____

ሰራሕተኛ ጥሙር ጥዕና 1----- 2:-----

ፊርማ:1 _____ 2 _____ 3 _____

ተቁ	አብ ጣብያ ዝተውሃቡ ድጋፍን ክትትልን ተግባራት	ዝተፈለዩ ክፍተታት	መፍትሒ ሓሳባት	ብመን ይፍፀም	መዓዝ ይፍፀም	ሪኢቶ
1						
2						
3						
4						

ንኣብነት :- ሰራሕተኛ ጥሙር ጥዕና ቤተሰብ ኣብ ዓመት ኣብ ጣብያኣ ዝርከባ ጥኑሳት ኣዴታት ሚኢቲ ካብ ሚኢቲ ናይ ቅድመ ወሊድ ኣገልግሎት ምሃብ ዝብል ትልሚ ሒዛ እንተኮይና እቶም ዝስርሑ ዝርዝር ስራሕቲ በቢሰሙን በቢወርሕን ከምዚ ዝስዕብ ብምሸንሻን ምትግባር ኣለዎ:-

ኣብ ጣብያኣ ንዝርከባ ጥኑሳት ኣዴታትን ልምዓት ጉጅለ ደቂ እንስትዮን ሓደ ንሓሙሽተ ልምዓታዊ መርበብ ምትሕግጋዝ ብምጥቃም በቢሰሙኑ ኣብ ዝህሉ ሓደ ንሓሙሽተ መርበብ በቢ15 መዓልቲ ኣብ ዝግበር ናይ ሓሳባት ጉጅለ ልምዓት ደቂ እንስትዮ ምይይጥ ግዜ ፈሊየን ንክፈልግ ግንዛብ ምፍጣር።

ምስላጥ ምይይጥ ቤተሰብ ተፅዕኖ ካብ ዝፈጥሩ ናይ ቤተሰብ ሓሳባት (ሰብኣይ ሓማት ጎረቤት፣ ናይ ሃይማኖት መራሕቲ ወዘተ) ብምጅን ኣብቲ ናይ ጥንስቲ ገዛ ንክርከቡ ብምግባር ሰለ ኣገልግሎትን መንነትን ፍቶም ድጋፍ ብዝምልከት ምምይያጥን ኣብ ስምምዕነትን ምብጻጽ።

ኣብ ጣብያ ዝርከቡ ናይ ልምዲ መዋለድቲ ኩለን ጥኑሳት ኣዴታት ናይ ቅድመ ወሊድ ምክርን ምርመራን ንክረኽቡ ናብ ጥዕና ትካል ንክልእኩ ግንዛብ ምፍጣር በቢወርሑ ጥኑሳት ኣዴታት ኮንፈረስ ብምድላውን ካልኦት ሓገዝቲ ዝኮኑ ተግባራት ብምትላምን ምትግባር።

ንቅድመ ወሊድ ክትትል መሰረታዊ ዝኾን እታወት ዘይተቆራረፁ ንክማልኡ ክትትል ምግባር።

አብ ላዕሊ ዝተቀመጡ ኣብነት ካልኦት ፓኬጃትን ብተመሳሰሊ መልክዕ ተተሊቦም ንክትግበሩ ዘርእኡ እዩ። ሰብ ሞያ ማእኸል መባእታዊ ክንክን ጥዕና ንሰራሕተኛታት ጥሙር ጥዕና በዚ መልክዕ ንክትግበሩ ብምትላም ድጋፍ ምግባር ።

መብርሂ:- ኣተሓሕዛን ኣጠቓቕማን መረዳእታ ብዝምልከት ብቐዋሚ ድጋፍ ካብ ዝህቡ ሰብ ሞያ ዓቕሚ ንላዕሊ ዝኮኑ ነገራት ናይ ማእኸል መባእታዊ ክንክን ጥዕና ስርዓት ኣበሬታ በዓል ሞያ /HIT/ ድጋፍ ንክህቡ/ንክትህቡ/ ምምዕርራይ የድሊ። ብተመሳሰሊ ኣብ ውሽጢ ጥዕና ኬላ ኣተሓሕዛ መረዳእታ ክታበት ፣ ኣደላልዎን መክታተሊ ቻርት ክታበትን ኣጠቓቕማን ክፍተት እንተጋጥም ኣብ ክታበት ዝሰልጠነ ናይ ማእኸል መባእታዊ ክንክን ጥዕና ሰብ ሞያ ንክኸይድን ድጋፍ ንክህቡን ምግባር የድሊ ።

ሞዴል ዝኾነ ጣብያታት ኣብ ምፍጣር ድጋፍ ምግባር

ሀ) ምድላው ምዕራፍ

ሞዴል ዝኾነ ጣብያታት ንምፍጣር ቁልፊ ተግባር ጉጅለ ልምዓት ደቂ ኣንስትዮ ኣወዳድባን ኣፈፃፀማ ስራሕቲ ምጥንኻር እዩ። ኣብዚ ከይዲ እዙይ ዕቡቓት ተሞክሮታት ምጥማርን ንምስፋሕን ድልዊ ምግባር ትሑት ኣፈፃፀማ ዘለወን ምፍላይን ምጥንኻርን ይግባእ። እዙይ እንትባሃል ዘይተወደባ ደቂ ኣንስትዮ እንተሃልየን ንክውደባ ምግባር፣ ተወዲባን ናብ ስራሕ ዘይኣተዋ እንተሃልየን ናብ ስራሕ ንክኣትዋ ምምቕቓው።

ንኣብነት ኣመራርሓ ጉጅለ ልምዓት ደቂ ኣንስትዮን (ሓደ ንሓመሽተ ጉጅለ መራሕቲ) ኣፈፃፀማን ተበግሶን ምግምጋምን ናይ መስተኸሊ ውሳኔታት ብምውሳድ ከምኡ ውን ናይ ኣወዳድባን ናይ ክትትል ስርዓት ብምፍታሽ ምስትኸኻል ዘማልእ እዩ።

ስለ ዝኾነ ናይ ሞያተኛታት ማእኸል መባእታዊ ክንክን ጥዕና ካብዚ ንታሕቲ ዝተዘርዘሩ ናይ ቅድመ ምድላው ተግባራት ድጋፍ ክገብሩ ይግባእ።

•ናይ ጣብያ ኣማራርሓን ጣብያ ቤት ምኽሪ ኣባላትን ኣማራርሓ ጉጅለ ልምዓት ደቂ ኣንስትዮን ኣብ ምፍጣር ሞዴል ጣብያታት ምይይጥ ብምክያድ ሞዴል ጣብያ ንምፍጣር ምስምዕማዕን ናብ ሞዴል ጣብያ ንምብፃሕ ሜላታት ንክውፅእ ድጋፍ ምግባር ።

• ድሕሪ ምድላው መርሃ ግብሪ ጥሙር ጥሙር ጥዕና ሰራሕተኞች ምስ ጉጅለ ልምዓት ጉደቂ አንስትዮን ሓደ ንሓሙሽተ አመራርሓ ልምዓታዊ መርብብ ብምኳን አጠቓላሊ ናይ ጥዕና መረዳእታ ብምእካብ ዘሎ ሓቂ ኣብ ማህደር ስድራ ከሕድሱ ምድጋፍ

• ካብቲ ዝተኣከበ መረዳእታ መሰረት ብምግባር ሞዴል ንምግባር ዘኸእል ግልፅን ዝርዝርን ትልሚ ምድላው፤

• ትልሚ ብጣብያ ኮማንደ ፖስት ብምፅዳቅ ኣብ ስምምዕ ምስ ተበፅሖ ብጣብያ ብርኪ ኮንፈረንስ ጥዕና ንክዳለውን ጣብያ ብናይ ጥዕና ስራሕቲ ኣብ ምንታይ ኩነታት ከም ዘሎ ንምፍላጥን ንምትእምማን ምድጋፍ ፣ ኣፈፃፀማ መሰረት ዝገበረ ዝተወሃበ ባንዴራ (ትሑት ኣፈፃፀማ ንዘለወን ቀይሕ ፣ ማእኸላይ ኣፈፃፀማ ንዘለወን ቢጫ ዝለዓለ ኣፈፃፀማ ንዘለወን ድማ ቆፃል) ሕብረተሰብ ክፈልዮም ኣብ ዝኸእል ቦታ ብምስቃል ናብ ተግባር ምእታውን ምንቅስቓስን ይግባእ።

ለ) ተግባር ምዕራፍ

ሞዴል ጣብያ

ሞዴል ጣብያ እንትባሃል ኣብ ጣብያ ዝካተተ ሕብረተሰብ ብስራሕቲ ጥሙር ጥዕና ሞዴል ምግባር እንትኸውን ናይ ሞዴል ስድራ ስልጠና ትኹረት ተዋሂብዎ ክስራሕ ይግባእ።።

ብምኳኑ ናይ ሰብ ሞያ ማእኸል መባእታዊ ክንክን ካብዚ ንታሕቲ ዝተዘርዘሩ ተግባራት ብኣግባቡ ምፍፃሞም ምክትታልን ምድጋፍን ትፅቢት ይግበር፡-

• ናይ ስድራ ማህደር(Family Folder) ኣብ ዝተሰብሰበ መረዳእታ መሰረት ብምግባር ሕድሕዱ መራሕቲ ስድራ ሞዴል ኣብ ምኳን ብስራሕቲ ጥሙር ጥዕና ቤተሰብ ገና ዘይተተግበረን ብምፍላይ ምስ ጥሙር ጥዕና ሰራሕተኞችን ስትሪንግ ኮሚቴን ብሓባር ብምኳን ንጉጅለ ልምዓት ደቂ አንስትዮን ሓደ ንሓሙሽተ አማራርሓን ንምስልጣንን ንምድጋፍን መምርሒ ጥዕና ቤተሰብ ማንዋል ብምጥቃም ምስልጣን የድሊ።።

አብ መጣቻለሊ ስልጠና ግዜ አብ ጉጅለ ልምዓት ደቂ አንስትዮን ሓደ ንሓሙሽተ ልምዓታዊ መርበብ ምትሕግጋዝ ዘለው ኩሎም ቤተሰብ ሞዴል ንክኾኑ ንምግባር ብጉጅለ ልምዓት ዝተረኸበ መረዳኢታ መሰረት ብምግባር ትልሚ ንክዳለው ምድጋፍ□□

አመራርሓ ጉጅለ ልምዓት ደቂ አንስትዮ አብ ጉጅለ ልምዓት ምይይጥ ብምግባር ንኩለን አባላት ጉጅለ ልምዓት ደቂ አንስትዮ ሞዴል ንክኮና ናይ ቤተሰብ ምትእስሳር ትልሚ የዳልዎ□□

ሕድሕድ ስድራ ብትልሚ መሰረት እናሰራሓ ምጻነን ጉጅለ ልምዓት ደቂ አንስትዮን ሓደ ንሓሚሽተ አመራርሓን ድጋፍን ክትትል ይገብራ□□

ብተወሳኺ በቢግዚኡ አብ ዝካየድ ናይ ጉጅለ ልምዓት ደቂ አንስትዮ ትልሚ አፈፃፅማ ብምግምጋም ናይ መስተካከሊ ውሳኔታት ምውሳድ የድሊ□□ ብተመሳሰሊ ስትሪንግ ኮሚቴ ንጣብያ ጉጅለ ልምዓት ደቂ አንስትዮን ሓደ ንሓሙሽተ መራሕቲ ከከም ከባቢኤን ለውጢ ከምፅኣ ብዘኸእል ተኸታታሊ ድጋፍን ክትትልን ይገብር□□

አብ መንጎ ጉጅለ ልምዓት ደቂ አንስትዮ ፅቡቕ ውድድር ንክፍጠር ሞዴል ዝኮኑ መራሕቲ ስድራ ብምፍጣር ሰራሕቲ ንምቅልጣፍ አብ መንጎ ጉጅለ ልምዓት ደቂ አንስትዮን ተመክሮ ልውውጥ ብምግባር ፅቡቕ አፈፃፅማ ዘለወን አመራርሓ ጉጅለ ልምዓት ደቂ አንስትዮ ተመክሮአን ንክሕልፉ ምስላጥ□□

ብጣብያ ደረጃ ከም ሕብረተሰብ ምስራሕ ዘለዎም ሰራሕቲ ንኣብነት ማሕበራዊ ትካላትን ካልኦት አድለይቲ ቦታታት ብጣብያ ደረጃ ናይ ሓባር ሽቃቅምስራሕ□ ናይ ሕብረተሰብ መድሕን ጥዕና □ አብየተ ትምህርቲ ብጥዕና ሞዴል ምግባር □ ካብ ሓርኢ ነፃ ዝገበረት ጣብያ ንምፍጣር ከሙኡ ዉን ካልኦት አድለይቲ ትልምታት ብምድላው ስትሪንግ ኮሚቴ እናተመርሐ አፈፃፀሙኡ እናተረኣየ ሰራሕቲ ምስራሕ የድሊ□□

ልቢ ይበሉ፡- ብሕድሕድ ማእኸል መባእታዊ ክንክን ጥዕና ቐዋሚ ተመዲቦም ዝድግፉ ሰብ ሞያ ጥዕና ናይ ድጋፍም ዝርዝር ተግባራት ንማእኸል መባእታዊ ክንክን ጥዕና ዳይሬክተር ምቕራብን ብካሊ እ ጊዜ ክምለሱ ከለዉ ኣፈፃፀምእም ምምሕያሹ ከረጋግፅዎ ይግባእ ፡፡

ጊዜ	ተግባራት	መቐረቢ	መሳለጢ
3:00-3:30	መኸፊትን ናይ እንካፅ ዳሓን መፃኡምን መልእኸትን	ዳይሬክተር ማእኸል መባእታዊ ክንክን ጥዕና	መተሓባበሪ ምትእስሳር/ሱፐርቫይዘር/

3:30-3:50	ናይ ማእኸል መባእታዊ ክንክን ጥዕና ፀብባባት	መራሒ ጉጅለ	ዳይሬክተር ማእኸል መባእታዊ ክንክን ጥዕና
3:50-4:30	ዘተ	መራሒ ጉጅለ	
4:30-4:50	ሻሂ ዕርፍቲ		
4:50-6:30	ናይ ኬላ ጥዕና ኣፈፃፀማ ፀብባብ ውፅኢት ድጋፍዊ ዑደት ይቀርብ	ጥ/ጥ/ሰራሕተኛ መተሓባበሪ ምትእስሳር	
6:30-7:30	ምሳሕ		
7:30-8:00	ንማእኸል መባእታዊ ክንክን ጥዕና ክፍልታ እናተዛወሩ ምርኣይ (ከምኣደላይነቲ)	ተፀወዎዕቲ ሕድሕድ ክፍሊ	ዳይሬክተር ማእኸል መባእታዊ ክንክን ጥዕና
8:00-9:00	ዘተ	መተሓባበሪ ምትእስሳር	
9:00-10:00	ኣብ ዝተመረፀ ናይ ፍልጠትን ክእለትን ኣርእስቲ/ፕሮግራማት/ስልጠና	ሰብ ሞያ	
10:00-10:20	ሻሂ ዕርፍቲ		
10:20-10:50	ንዝቅፅል ወርሒ ጊዜ ሰሌዳ ምውፃእ	ተሳተፍቲ	
10:50-11:00	መጠቓላሊ ገምጋም	ዳይሬክተር ማእኸል መባእታዊ ክንክን ጥዕና	